

BILTEN

Društvo Slovencev RS TRIGLAV Banjaluka • decembar 2019 • št. 19

UVODNIK

POSEBNI DOGODKI

Promocija dvojezične knjige Slovenačka etnička manjina u BiH.....	4
Predstavitel dvojezične knjige Slovenska etnična manjšina v BiH	5
Predavanja o doseljavanju u Sloveniju i iseljavanju iz Slovenije	6
Predavanja o priseljavanju v Slovenijo in izseljevanju iz Slovenije ..	6
Projekt »Evropa je kul«	7
Drugi dio projekta „Europe is cool“	8
Drugi del projekta „Europe is cool“	9
Posjeta novim prostorijama Udruženja Slovenaca RS Triglav	10
Obisk in ogled novih prostorov Društva Slovencev RS Triglav	10

UČIMO SE SLOVENŠČINO

Kviz za djecu u Nišu	12
Kviz za otroke v Nišu.....	12
Učenci iz Kranja u posjeti učenicima iz Banjaluke i Slatine	13
Učenci iz Kranja na obisku pri učencima iz Banjaluke in Slatine.....	13
Biblioteka – vasiona blaga	14
Knjižnica – vesolje zakladov	15
Lego radionica.....	16
Lego delavnica	17
Cankarovi dani – završetak Cankarove godine.....	17
Cankarjevi dnevni – zaključek Cankarjevoga leta	18
Deda Mraz i Djed Božićnjak zajedno darivali djecu	19
Dedek Mraz in Božiček skupaj obdarovala otroke	19
Nagrada i priznanje za mlade banjalučke Slovenke	20
Nagrada in priznanje za mladi banjalučki Slovenki	21
Sa Knjižkim moljcem smo upoznali strip	22
S Knjižnim moljem smo spoznavali strip	22
Posjeta izložbi – mogućnost za razmišljanje o kulturnom naslijeđu Slovenije	23
Ogled razstave – prilika za razmislek o kulturni dediščini Slovenije.....	23
Bibliobus u Slatini	24
Bibliobus v Slatini	25
Kod koparskih osnovaca i srednjoškolaca.....	25
Pri koprskih osnovnoškolcima i srednjoškolcima	25
Na susretu učenika u Rumi	26
Na srečanju učenika u Rumi.....	27
Susret učenika dodatne nastave slovenačkog jezika u Prijedoru.....	28
Srečanje učenika dopolnilnoga pouka slovenščine v Prijedoru.....	28
Put knjige na dan učeničkih postignuća u Slatini	29
Pot knjige na danu dosežaka učenika u Slatini.....	29
U Narodnoj galeriji u Ljubljani na podjeli nagrada za likovni konkurs ..	30
V Narodni galeriji u Ljubljani na podjeli nagrad za likovni natečaj.....	30
Sa Ljubom Jenče smo zaključili školsku godinu	31
Z Ljubo Jenče smo zaključili školsko leto.....	32
Priznanja, nagrade za učenike dodatne nastave slovenačkog jezika ...	33
Priznanja, nagrade za učenice dopolnilnoga pouka slovenščine	33
Kako ljeti spojiti zabavno i korisno.....	34
Kako poleti zadržati zabavno s korisnim.....	35
Kamp Bočica 2019.....	36
Sa Rovkom Črkolovkom u svijet knjige	36

Z Rovko Črkolovkom v svet branja.....	37
Poletavci - ljetni čitaoci.....	38
Poletavki - poletni bralki	38
Knjiški moljac u Slatini	39
Knjižni molj v Slatini	39
Obisk z obale.....	40
7. Kviz za učenice dopolnilnoga pouka slovenščine.....	40
7. Kviz za učenike dodatne nastave slovenačkog jezika	41

KULTURA NAS ZDRUŽUJE

Nema tu ništa hemingvejskog	42
20. Martinovanje	43
20. Martinovanje.....	44
Otvorena izložba Put Knjige	45
Odprije razstave Pot Knjige	45
Otvorena izložba „Nematerijalno kulturno naslijeđe Slovenije u svjetlu UNESCO-ve Konvencije“	46
Odprije razstave Nesnovna kulturna dediščina Slovenije v luči UNESCO-ve Konvencije.....	47
25. Godišnjica Slovenačkog udruženja građana Breza	48
25. Obletnica Slovenskega združenja meščanov Breza.....	48
Putem naših predaka	49
Po poteh naših prednika	49
MePZ Davorin Jenko i dječija folklorna grupa DS Triglav na koncertu u GP Jazavac u Banjaluci.....	50
MePZ Davorin Jenko in otroška folklorna skupina DS Triglav na koncertu v MG Jazavac v Banjaluci.....	51
Koncert „Davorin Jenko okuplja i ujedinjuje“ u Banjaluci.....	51
Koncert „Davorin Jenko zbližuje in združuje“ v Banjaluci.....	52
50. Susret slovenačkih horova u Šentvidu pri Stični	52
10. Slovenački dan u Slatini	53
Iznašćenje na 10. godišnjici Slovenačkog dana u Slatini	55
Presrećenje na 10. obletnici Slovenskega dne v Slatini	55
„Dobrodošli kući“ Radovljica	56
Dobrodošli doma, Radovljica.....	57
Predstavljanje knjige „Slovenačka etnička manjina u BiH“ u Tuzli ..	58
Knjižni molj na Evropskom danu jezika u Banjaluci	59
Knjiški moljac na Evropskom danu jezika u Banjaluci.....	59
Promocija dvojezične izdaje Pot knjige – Put knjige	60
Promocija dvojezičnog izdanja knjige - Put knjige	60
Na svečanosti - Ohranimo kulturo, jezik in običaje	61
Mednarodno srečanje slovenskih pevskih zborov.....	63
16. Smotra nacionalnih manjina	63
Predavanje Arhitektonsko naslijeđe 20. vijeka u Sloveniji	64
Koncert Davorin Jenko zbližuje in združuje	65
Večer z dvojezično poezijom Jadranke Matić Zupančić.....	66
Večer s Petrom Škerlom	67
Odprije razstave ilustratorja Petra Škerla Cankarjeva črtica Skodelica kave	68
NISMO JIH POZABILI.....	69
KUHAJMO Z LJUBEZNIJO	70
ZLATE MISLI	71

AKTIVNOSTI V NOVEMBRU IN DECEMBRU 2019

Delavnica kamišibaja – pripovedovanje zgodbi ob slikah

XXI. martinovanje v Banjaluci

Obisk dedka Mraza

Priprava: Marija Grbić, Nataša Kajmaković / Besedila: Nataša Kajmaković, mag. Barbara Hanuš, mag. Ana Marjanović

Jezikovni pregled: mag. Barbara Hanuš, mag. Ana Marjanović

Prevod: slovenski jezik Nataša Kajmaković, srbski jezik mag. Ana Marjanović

Oblikovanje: Darko Domazet / Tisk: Grafid d.o.o. Banja Luka / Število izvodov: 300

Biltenu za popotnico

V letu, ki se izteka, smo se s člani združenja Slovencev Triglav srečevali ob različnih priložnostih v Banja Luki, v Sarajevu in drugod po Bosni in Hercegovini, kjer je bilo slišati slovensko besedo ali pesem. Slovenci v Bosni in Hercegovini, organizirani v društva, so močno povezani, med seboj solidarni in privrženi ohranjanju slovenske kulture in slovenske besede, pa naj bo zapisana, govornjena ali zapeta. Iz te žlahtne skupnosti poganja kar nekaj društev, katerih dejavnost je občudovanja vredna. Slovenci v Banja Luki so že eno takih.

Že od prvih srečanj občudujem zagnanost vodstva, prizadevnost članov in polet mladih ljudi, ki delujejo v društvu. Kdor pozorno prisluhne pogovorom in opazuje dogajanje, vidi nekaj, kar bi si želeli večkrat srečati tudi v domovini. Člani društva in njihovi prijatelji, podporniki, učitelji namenjajo društvu, predvsem pa drug drugemu najbolj dragoceno dobrino, ki je ni mogoče povrniti: prosti čas. Le z veliko ljubezni in privrženosti je mogoče izgraditi to, kar društvo Triglav danes je in, še pomembneje, kar si obeta za prihodnost. Hvaležna sem, da sem lahko bila del tega in vsakokratno srečanje s »Triglavci« me neznansko bogati in hkrati pomirja. Saj vidim, da vsem težavam navkljub, napor in delo štejeta in sta tudi nagrajena. Veseli me, da so programi društva Triglav podprti tudi s strani Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in v tujini. Veselim se vsakega uspeha pri pridobivanju sredstev iz natečajev in razpisov v lokalnem okolju. Hvaležna sem, da društvo Triglav deluje v naklonjenem okolju mesta Banja Luka in njegovih meščanov, ki društvo ne le podpira, pač pa se z delovanjem društva ponaša in ga šteje za nepogrešljivi del družbenega življenja Banja Luke. V leto, ki se izteka, se mi je posebej lepo zapisala v spomin predstavitev dvojezične knjige „Slovenska etnična manjšina v Bosni in Hercegovini“ Dušana Tomažiča, za katero je vrata odprl Banski dvor in ki ste jo z avtorjem pripravili v društvu Triglav 19. februarja. Veseli me, da smo kot uverturo tej prireditvi skupaj predstavili tudi razstavo »Nematerialna kulturna dediščina Slovenije v luči UNESCO konvencije« v salonu Bana Tise Milosavljevića v isti palači. Ne dvomim pa, da za »Triglavce« letos najpomembnejši mejnik predstavlja selitev v njihovo lastno »palačo«, v nove prostore, letošnjega septembra. K slovesnosti same preselitve je prispeval tudi obisk ministra Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu Petra J. Česnika z delegacijo in prisotnost predstavnikov mesta Banja Luka. Oba botra tega projekta in vaše predano delo sta najboljša popotnica za bogastvo programov in prireditev, ki se jih skupaj z vami veselimo tudi v prihodnje. Naneslo je, da smo se letos tudi mi preselili. Tudi naša konzularna pisarna v Banja Luki deluje na novem naslovu. A ne glede na to kje smo, vedno vam bomo stali ob strani, vas podpirali in bodrili, vabili v našo družbo in radi bomo prišli k vam na obisk.

Ob iztekajočem se letu mi dovolite, da vsem članom in prijateljem društva Triglav zaželim srečno in veselo novo leto 2020.

S spoštovanjem in občudovanjem,
Zorica Bukinac
veleposlanica

Urad Vlade Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu in po svetu

Ministarstvo prosvjete i kulture
Republike Srpske

Grad Banja Luka

Društvo Slovencev Republike Srpske "TRIGLAV", 78000 Banja Luka, Adesa Omladinska 89;
tel/fax +387 51 263 155; e-mail: drustvo.slovencev.triglav@gmail.com; www.udruzenjetriglav.com

PROMOCIJA DVOJEZIČNE KNJIGE SLOVENAČKA ETNIČKA MANJINA U BiH

Februar je mjesec kulture, ne samo u Sloveniji već i kod slovenačke nacionalne manjine u BiH. Tako je 19.2.2019.godine, Udruženje Triglav je, u saradnji sa Banskim dvorom, organizovalo promociju dvojezične knjige „Slovenačka etnička manjina u Bosni i Hercegovini“ autora Dušana Tomažiča. Autor je magistar geografije, profesor istorije, dugogodišnji novinar na TV Maribor, RTV Slovenija, ali i prijatelj Udruženja.

Saradnja na izdavanju dvojezične knjige je počela još 2017.godine kada je g. Tomažič održao dva predavanja u našem Udruženju na temu slovenačke etničke manjine. Tada je predstavio podatke koje je prikupio za svoj magistarski rad. Materiju je još proširio, dopunio novijim podacima i tako je nastala ova knjiga. Podaci se odnose na razloge i načine doseljavanja Slovenaca u BiH, njihov život u BiH, kao i način udruživanja u svrhu očuvanja jezika i kulture Slovenaca. Predstavljene su zanimljive činjenice o podršci koju slovenačka udruženja imaju iz Slovenije, o dodatnoj nastavi slovenačkog jezika u udruženjima i kulturnim događajima koje organizuju, podaci iz popisa održanih u BiH i mnogi drugi, a sa publikom se pavela i diskusija o načinu na koji su Slovenci prihvaćeni u BiH. Sigurni smo da je ova knjiga način da ostane pisani trag o istoriji migracija Slovenaca u BiH, ali i osnov za daljnja istraživanja ove teme ali iz drugog aspekta.

Promociju knjige je otvorio nastup Mješovitog hora „Davorin Jenko“ Udruženja „Triglav“, a na promociji knjige su prisustvovali ambasadorica Republike Slovenije u BiH gđa Zorica Bukinac, konzul u Konzularnoj kancelariji Ambasade Republike Slovenije u Banjoj Luci Marjan Ristič, predstavnik Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu g. Zvone Žigon, predstavnici ostalih slovenačkih udruženja iz BiH, te članovi Udruženja „Triglav“ i drugi zainteresovani. Izdavanje i promociju knjige su podržali Kancelarija Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu, Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske, Grad Banja Luka, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstvo civilnih poslova BiH.

PREDSTAVITEV DVOJEZIČNE KNJIGE SLOVENSKA ETNIČNA MANJŠINA V BIH

Februar je mesec kulture, ne le v Sloveniji, temveč tudi v slovenski narodni manjšini.

19. februarja je Društvo Slovencev Triglav v sodelovanju z Banskim dvorom organiziralo predstavitev dvojezične knjige Dušana Tomažiča Slovenska etnična manjšina v Bosni in Hercegovini. Avtor je magister geografije, profesor zgodovine, dolgoletni novinar na TV Maribor RTV Slovenija in prijatelj Društva.

Naše sodelovanje za izdajo dvojezične knjige se je začelo že leta 2017, ko je imel gospod Tomažič v našem Društvu dve predavanji na temo slovenske etnične manjšine. Takrat je predstavil podatke, ki jih je zbral za svoje magistrsko delo, ki ga je kasneje razširil in dopolnil z novimi podatki, in tako je nastala ta knjiga. Podatki se nanašajo na razloge in načine doseljevanja Slovencev v BiH, njihovo življenje v BiH in način združevanja z namenom ohranitve jezika in kulture Slovencev. Predstavljena so zanimiva dejstva o podatkih iz popisa v BiH, o podpori, ki jo imajo slovenska društva iz Slovenije, o dopolnilnem pouku slovenščine v društvih in o kulturnih dogodkih, katere organizirajo. V pogovoru po predstavitvi je bilo izpostavljeno tudi to, kako so Slovenci sprejeti v BiH. Zagotovo lahko trdimo, da je ta knjiga pisana sled zgodovinskih selitev Slovencev v BiH, obenem pa je tudi osnova za nadaljnje raziskave te teme iz drugega vidika.

Na začetku predstavitve knjige je zapel MePZ Davorin Jenko Društva Slovencev Triglav. Uvodni govor je imela veleposlanica Republike Slovenije v BiH Zorica Bukinac. Na svečanosti so bili prisotni vodja Konzularne pisarne Ambasade Republike Slovenije v BiH Marjan Ristič, predstavnik Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Zvone Žigon, predstavniki ostalih slovenskih društev v BiH, člani Društva Triglav in drugi, ki jih je predstavitev knjige zanimala.

Izdajo in predstavitev knjige so podprli Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Ministrarstvo prosvete i kulture Republike Srbske, Mesto Banjaluka, Ministrarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH in Ministrarstvo civilnih poslova BiH.

PREDAVANJA O DOSELJAVANJU U SLOVENIJU I ISELJAVANJU IZ SLOVENIJE

Od 28. do 30. marta 2019. godine u Banjoj Luci je gostovala dr. Marijanca Ajša Vižintin, naučni saradnik Slovenačke akademije nauka i umjetnosti.

Zaposlena je u Institutu za slovenačku emigraciju i migracije, bavi se interkulturalnim obrazovanjem i vaspitanjem. Pripremila je tri predavanja. Odrasli su slušali predavanje o doseljavanju u Sloveniju i iseljavanju iz Slovenije. Opšte je mišljenje da se u Sloveniju doseljavaju samo osobe sa nižim obrazovanjem, dok se one sa višim obrazovanjem iseljavaju, ali statistički podaci (RZS) to ne potvrđuju. Obrazovanje doseljenika i iseljenika u 2017. godini bilo je slično: više od polovine ljudi ima srednje obrazovanje, oko četvrtina njih ima osnovno ili više od srednjeg obrazovanja. Iz Slovenije je odselilo 17.555 osoba, a 18.808 se je doselilo. Među 15.500 doseljenika koji nisu imali slovenačko državljanstvo bilo je 40% ljudi iz Bosne i Hercegovine.

Naziv predavanja za učenike srednjih škola bio je Integrirani identitet migranata i njihovih potomaka. Mnogi srednjoškolci vide nastavak svog života u Sloveniji, pa ih je zanimalo iskustvo onih koji su se doselili u Sloveniju. Prevazilaženje predrasuda i suočavanje sa kulturnim razlikama važan je dio vaspitanja i obrazovanja. Takođe, na ovu temu gošća dr. Marijanca Ajša Vižintin predaje pedagoškim kolektivima u Sloveniji u okviru nacionalnog projekta "Le z drugimi smo". Sa srednjoškolcima je takođe razgovarala o "godini plus" u koju se mogu uključiti studenti Univerziteta u Ljubljani koji dolaze u Sloveniju iz drugih zemalja.

PREDAVANJA O PRISELJEVANJU V SLOVENIJO IN IZSELJEVANJU IZ SLOVENIJE

Od 28. do 30. marca 2019 je v Banjaluki gostovala dr. Marijanca Ajša Vižintin, znanstvena sodelavka ZRC Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Zaposlena je na Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije, ukvarja se z medkulturno vzgojo in izobraževanjem. Pripravila je tri predavanja. O priseljevanju v Slovenijo in izseljevanju iz Slovenije je predavala odraslim. Splošno prepričanje je, da se v Slovenijo priseljujejo le ljudje z nižjo izobrazbo, izseljujejo pa se tisti z višjo, a statistični podatki (SUR5) ne potrjujejo tega. Izobrazba priseljenih in odseljenih v letu 2017 je bila podobna: več kot po-

lovica ljudi ima srednješolsko izobrazbo, okoli četrtnina pa osnovnošolsko ali več kot srednješolsko. Iz Slovenije se je odselilo 17.555 ljudi, priselilo se jih je 18.808. Med 15.500 priseljenimi, ki niso imeli slovenskega državljanstva, je bilo 40 % ljudi iz Bosne in Hercegovine.

Naslov predavanja za srednješolce je bil Sestavljena identiteta migrantov in njihovih potomcev. Mnogi srednješolci vidijo nadaljevanje svoje življenjske poti v Sloveniji, zato jih je zanimalo, kakšne so izkušnje tistih, ki so se priselili v Slovenijo. Premagovanje predsodkov in soočanje s kulturnimi razlikami je pomemben del vzgoje in izobraževanja. Tudi o tem gostja dr. Marijanca Ajša Vižintin predava pedagoškim kolektivom po Sloveniji v okviru nacionalnega projekta Le z drugimi smo. S srednješolci se je pogovarjala tudi o "letu plus", v katerega se lahko vključijo študentje Univerze v Ljubljani, ki pridejo v Slovenijo študirat iz drugih držav.

Barbara Hanuš

PROJEKT »EVROPA JE KUL«

U Udruženju »Triglav« je 3.6.2019.godine organizovan kviz o poznavanju EU u okviru projekta »Evropa je kul« /Europe is cool/ koji je počeo u februaru i traje do oktobra 2019. godine.

Udruženje Slovenaca »Triglav« je partner na projektu koji se finansira iz sredstava EU programa »Evropa za građane«. Nosilac projekta je Društvo za razvijanje dobrovoljnog rada Novo Mesto a ostali partneri su Savjet za prevenciju maloljetničke delikvencije Kavadarci - Sjeverna Makedonija, Comune di Canepina – Italija, Comune di Soriano nel Cimino – Italija, Opština Herceg Novi – Crna Gora, Udruga za promicanje aktivnog građanstva – ECHO, ZAGREB – Hrvatska, Grad Bihać - BiH i »DANUBE 1245«, Sremski Karlovci – Srbija.

Projekt će okupiti preko 280 građana iz 3 EU i 4 zemlje koje nisu članice EU (Slovenija, Italija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Sjeverna Makedonija i Srbija), kako bi učestvovali u dvije glavne projektne aktivnosti – prva je informativna kampanja "Mi smo Evropljani" organizovanom s ciljem približavanja politika i institucija EU građanima. Kampanja je oblikovana kao međunarodno takmičenje u obliku kviza o politikama i institucijama EU-a koje se odvijaju istovremeno, u 7 zemalja. Druga aktivnost je 4-dnevna Međunarodna konferencija »Evropa je kul« u Sloveniji, usmjerena na podršku i unapređenje evropskih osnovnih vrijednosti, politika EU-a i oblikovanje partnerske saradnje.

S obzirom da su nedavno organizovani izbori za Evropski parlament, učenicima dodatne nastave slovenačkog jezika i članovima Udruženja smo približili osnove organizacije i ideje EU nakon čega su rješavali online kviz.

DRUGI DIO PROJEKTA „EUROPE IS COOL“

U Novom Mestu je u organizaciji Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto od 12. do 15. juna održana međunarodna konferencija „Europe is cool“ koja je finansirana iz EU programa „Evropa za građane“.

Konferencija je organizovana s ciljem da podrži i promoviše osnovne evropske vrijednosti, politiku EU i stvaranje partnerstava. Na konferenciji su učestvovala dva člana Udruženja „Triglav“ kao predstavnici partnera na projektu.

Prvog dana konferencije, nakon pozdravnih riječi organizatora, prof. dr Marina Lukšič Hacin iz Slovenačkog instituta za migracije pri Istraživačkom centru Slovenačke akademije nauka i umjetnosti predstavila je fenomen multikulturalizma kao aktivnog državljanstva. Sučeljavajući praktične primjere i teoriju, učesnicima konferencije je približila odnos države i društva prema drugim kulturama. Nakon predavanja je organizovana posjeta interkulturalnom festivalu u sklopu Sedmice kulture gdje su učesnici konferencije prisustvovali izvođenju afričkih tradicionalnih mjesama od strane mješovitog hora „Sankofa“.

Drugog dana konferencije je organizovana studijska posjeta Ljubljani. Učesnici konferencije su posjetili Asocijaciju za promociju volonterskog rada „Slovenačka filantropija“ gdje im je Primož Jamšek, koordinator za terenski rad i uključivanje volontera, predstavio rad asocijacije i približio im fenomen volonterizma u savremenom svijetu. Nakon „interkulturalnog ručka“ koji su za učesnike konferencije pripremili članovi asocijacije i migranti, učesnici konferencije su u Slovenačkom institutu za migracije pri Istraživačkom centru Slovenačke akademije nauka i umjetnosti prisustvovali predavanju prof. dr Jure Gombača koji je predstavio rezultate projekta „Migranti kao prilika za lokalni razvoj“. Nakon predavanja, prof. Gombač je učesnicima konferencije bio vodič kroz Trubarjevu ulicu koja je poslužila kao primjer simbioze lokalne zajednice i „migrantskog preduzetništva“. Od nekadašnje oronule ulice, Trubarjeva je postala „žila kucavica“ i sjajan primjer kako se uz malo truda i dobre volje, kako lokalne zajednice, tako i nevladinog sektora i aktivista, zapuštena lokacija može preobraziti u potencijalno isplativo mjesto za život.

Sljedećeg dana u Novom Mestu organizovan je niz predavanja. Prvo je EU parlamentarac iz Slovenije dr Milan Brglez učesnicima konferencije približio temu solidarnosti kao fundamentalne vrijednosti EU i ulogu Parlamenta EU u podsticanju i razvijanju solidarnosti među evropskim narodima. Nakon njega je arheološkinja i muzeološkinja dr Verena Vidrih Perko sa Fakulteta za umjetnost Univerziteta u Ljubljani učesnicima konferencije održala predavanje o važnosti očuvanja kulturnog naslijeđa za budućnost EU. Naposljetku, dr Tomaž Slak sa Arhitektonskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani izložio je prezentaciju o restauraciji glavnog trga u Novom Mestu, nakon čega je učesnicima konferencije na licu mjesta predstavio rezultate obnove trga. Vodeći ih kroz ulice starog grada, preko trga do mjesta nekadašnjeg starog mosta, dr Slak je teoriju zamijenio praktičnim primjerom i učesnicima konferencije in vivo predstavio kako se uz dobru organizaciju, stručno vođenje i vrijedan rad jedan grad može preporučiti i postati poželjno mjesto za život i privlačna destinacija za turiste.

Na kraju konferencije na glavnom trgu u Novom Mestu organizovan je Međunarodni sajam kultura i kulinarstva na kojem su izloženi nacionalni specijaliteti, predstavljena kulturno-istorijska baština i turistički potencijali svih učesnika manifestacije „Sedmica kulture“.

Uz pozdrave i želje za uspješan rad, domaćini i učesnici konferencije su se posljednjeg dana konferencije razišli uz nadu za ponovnim susretom i daljom bliskom saradnjom.

DRUGI DEL PROJEKTA „EUROPE IS COOL“

V Novem mestu je bila v organizaciji Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto mednarodna konferenca Europe is cool, katero je financirala EU v programu Evropa za državljane.

Konferenca je bila organizirana s ciljem, da podpre in predstavi osnovne evropske vrednote, politiko EU in ustvarjanje partnerstva. Na konferenci sta kot predstavnika partnerja v projektu sodelovala dva člana Društva Slovencev Triglav Banjaluka.

Prvi dan konference je po pozdravnem govoru organizatorja prof. dr. Marina Lukšič Hacin iz Slovenskega inštituta za migracije pri Raziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti predstavila fenomen multikulturalizma kot aktivnega državljanstva. Ob praktičnih primerih in teoriji je sodelujočim na konferenci približala odnos države in družbe do drugih kultur. Po predavanju je v sklopu Tedna kulture sledil organiziran obisk medkulturnega festivala, na katerem so udeleženci konference prisostvovali izvedbi afriških tradicionalnih pesmi in izvedbi mešanega pevskega zbor Sankofa.

Drugi dan konference je bil organiziran študijski obisk Ljubljane. Udeleženci so obiskali organizacijo za predstavitev prostovoljnega dela, Slovensko filantropijo. Primož Jamšek, koordinator za terensko delo in vključevanje prostovoljcev, je predstavil delo Združenja za promocijo prostovoljstva in fenomen prostovoljstva v sodobnem svetu. Po medkulturnem kosilu, katerega so pripravili člani Združenja in migranti, so sodelujoči na konferenci na Slovenskem inštitutu za migracije pri Raziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti prisostvovali na predavanju prof. dr. Jureta Gombača, ki je predstavil rezultate projekta Migranti kot priložnost za lokalni razvoj. Po predavanju je prof. Gombač udeležence konference vodil po Trubarjevi ulici, ki je primer simbioze lokalne skupnosti in „migrantskega podjetništva“, iz nekdanje „slabe“ ulice je Trubarjeva ulica postala sijajen primer, kako se z malo truda in dobre volje lokalne skupnosti ter nevladnega sektorja in aktivistov zapuščena lokacija lahko preobrazi v potencialno odlično mesto za življenje.

Naslednji dan je bilo v Novem mestu več predavanj. Prvo predavanje je imel slovenski član Evropskega parlamenta dr. Milan Brglez, ki je udeležencem kongresa predstavil solidarnost kot temeljno vrednoto EU in vlogo Parlamenta EU pri spodbujanju in razvijanju solidarnosti med evropskimi narodi. Arheologinja in muzeologinja dr. Verena Vidrih Perko iz Gorenjskega muzeja je govorila o pomenu ohranitve kulturne dediščine za prihodnost EU. Na koncu je dr. Tomaž Slak s Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani predstavil obnovo glavnega trga v Novem mestu, udeležencem konference je na TRGU prikazal rezultate obnove. Vodil jih je skozi ulice starega mesta in čez trg do mesta nekdanjega starega mosta. Dr. Slak je in vivo predstavil, kako z dobro organizacijo, strokovnim vodenjem in pridnim delom mesto doživi preporod in postane prijetno mesto za življenje in privlačna destinacija za turiste.

Na koncu konference je bil na glavnem trgu v Novem mestu organiziran mednarodni sejem kultur in kulinarike, na katerem so bile predstavljene narodne gastronomske specialitete, kulturno zgodovinska dediščina in turistična moč vseh udeležencev festivala Teden kultur.

Zadnji dan konference se je končal s pozdravi in željami v upanju na ponovno srečanje in bodoče uspešno delo.

POSJETA NOVIM PROSTORIJAMA UDRUŽENJA SLOVENACA RS TRIGLAV

U subotu, 07.09.2019. godine u posjetu Udruženju „Triglav“, koje se sada nalazi na novoj lokaciji u Omladinskoj 89, došli su predstavnici Ministarstva Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu – ministar Peter J. Česnik, Olga Belec, državni sekretar, Emil Karajić, šef kabineta, dr. Zvone Žigon, šef Sektora, kao i Zorica Bukinac, ambasadorica Republike Slovenije u BiH i Marjan Ristič, konzul Konzularne kancelarije Republike Slovenije u BiH, te zamjenik gradonačelnika Grada Banja Luka Srđan Amidžić.

U prijatnom i opuštenom jednočasovnom druženju, gosti su obišli obnovljene prostorije, razgovarali o projektima koji jačaju saradnju između Republike Srpske i Slovenije, aktivnostima Udruženja „Triglav“, dodatnoj nastavi slovenačkog jezika koju Udruženje organizuje, kao i nekim novim idejama i projektima. Udruženje „Triglav“ djeluje od jeseni na novoj lokaciji, gdje se održava i dodatna nastava koja je ovu školsku godinu i započela tog dana.

Ministar Peter Česnik zahvalio je Gradu na podršci koju pruža slovenačkoj zajednici u Banjoj Luci uz nadu da će saradnja potrajati dugo.

OBISK IN OGLED NOVIH PROSTOROV DRUŠTVA SLOVENCEV RS TRIGLAV

V soboto, 7. septembra 2019, so naše Društvo Triglav obiskali gosti iz Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu – minister Peter Jožef Česnik, Olga Belec, državni sekretar Emil Karajić, šef kabineta dr. Zvone Žigon, veleposlanica Republike Slovenije v BiH Zorica Bukinac, konzul Konzularne pisarne Republike Slovenije

v BiH Marjan Ristič ter cenjeni gost namestnik župana mesta Banjaluke Srđan Amidžić. Goste smo sprejeli v našem novem prostoru na novi lokaciji v Omladinski ulici 89.

V prijetnem enournem druženju so si gosti ogledali obnovljene prostore. Pogovarjali smo se o projektih, ki bi še bolj utrdili sodelovanje med Republiko Srbsko in Republiko Slovenijo, o dopolnilnem pouku slovenščine, katerega organizator je Društvo Slovencev Triglav, ter o novih idejah in novih projektih.

Od 7. septembra 2019 deluje Društvo na novi lokaciji.

Minister Peter Jožef Česnik se je zahvalil mestu Banjaluki za podporo, ki jo daje Društvu Slovencev Triglav, v upanju, da se bo sodelovanje tudi v bodoče uspešno nadaljevalo.

KVIZ ZA DJECU U NIŠU

Učenci dodatne nastave slovenačkog jezika iz Banjaluke su učestvovali na 10. jubilarnom kvizu za djecu u Nišu.

Na putu su obišli znamenita mjesta u Republici Srpskoj i Srbiji. U petak su se zaustavili u Andrićgradu (Višegrad), u Drvengradu (Mokra Gora), na Zlatiboru i u Vrnjačkoj banji, a naveče su došli u Niš.

U subotu, 10. 11. 2018. godine, Elena Lunić, Nikša Perušić i Mirjana Makivić su u Niškom kulturnom centru učestvovali na kvizu za djecu *Idemo u Sloveniju*. Naši učenici su pobijedili, dobili su plaketu i kip za osvojeno prvo mjesto, zahvalu za učestvovanje na kvizu i poklone Slovenske kulturne zajednice France Prešern iz Niša. U nedjelju su posjetili zooški park u Beogradu i veseli došli kući.

KVIZ ZA OTROKE V NIŠU

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz Banjaluke so se odpravili na 10. jubilejni kviz za otroke v Nišu.

Na poti so obiskali znamenita mesta v Republici Srpski in Srbiji. V petek so se ustavili v Andrićgradu (Višegrad), v Drvengradu (Mokra Gora), na Zlatiboru in v Vrnjački banji, zvečer so prišli v Niš.

V soboto, 10. 11. 2018, so Elena Lunić, Nikša Perušić in Mirjana Makivić v Niškem kulturnem centru sodelovali na kvizu za otroke *Gremo v Slovenijo*. Naši otroci so zmagali, dobili so plaketu in kip za osvojeno prvo mesto, zahvalo za sodelovanje na kvizu in darila Slovenske kulturne skupnosti France Prešeren iz Niša. V nedeljo so obiskali živalski vrt v Beogradu in veseli prišli domov.

UČENICI IZ KRANJA U POSJETI UČENICIMA IZ BANJALUKE I SLATINE

Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika iz Banjaluke i Slatine su u maju bili gosti učenika kranjskih osnovnih škola, a 16. novembra su kranjski osnovci zajedno sa profesoricama došli u Banjaluku.

Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika iz Banjaluke i Slatine su u maju bili gosti učenika kranjskih osnovnih škola, a 16. novembra su kranjski osnovci zajedno sa profesoricama došli u Banjaluku. Nakon ukusnog ručka u studentskom naselju obišli su grad, a zatim otišli kod vršnjaka. Vršnjaci su im u petek naveče i u subotu pokazali one dijelove grada, gdje najradije idu. U subotu, 17. novembra, su zajedno došli na nastavu slovenačkog jezika, a i profesorice je zanimalo kako teče nastava. U Klubu nacionalnih manjina smo vrijeme proveli u društvenim igrama. U nedjelju, 18. novembra, su se gosti oprostili od domaćina, a Udruženje Slovenaca Triglav je za njih još organizovalo obilazak Slatine.

Svaka razmjena učenika dokazuje da prijateljstvo ne poznaje granice. Prijateljstva, koja se uspostave na razmjenama, se očuvaju preko društvenih mreža. Za učenike dodatne nastave slovenačkog jezika je veza sa vršnjacima iz Slovenije dragocjena mogućnost da govore slovenački jezik. Svake godine za posjetu odaberemo drugu regiju i tako upoznajemo raznolikost države i različite navike ljudi. Svuda smo prijatno primljeni, a Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka te porodice naših učenika se pobrinu da je drugi dio razmjene isto tako prijatan. Ove godine su u razmjeni učestvovali učenici i profesorice osnovnih škola France Prešerna, Matija Čop, Jakob Aljaž i Osnovne škole Predoslje.

UČENCI IZ KRANJA NA OBISKU PRI UČENCIMA IZ BANJALUKE I SLATINE

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz Banjaluke in Slatine so bili maja gosti učencev kranjskih osnovnih šol, 16. novembra pa so se kranjski osnovnošolci skupaj s profesoricama pripeljali v Banjaluko.

Po okusnem kosilu v študentskem naselju so si ogledali mesto, potem pa so odšli k vrstnikom. Vrstniki so jim v petek zvečer in v soboto pokazali tiste dele mesta, ki jih najraje obiskujejo. V soboto, 17. novembra, so skupaj prišli k pouku slovenščine, kako poteka pouk, je zanimalo tudi profesorice. V Klubu narodnih manjšin smo čas preživeli ob igranju družabnih iger. V nedeljo, 18. novembra, so se šolarji od gostov poslovili, Društvo Slovencev Triglav pa je za njih pripravilo še ogled Slatine.

Vsaka izmenjava učencev dokazuje, da prijateljstvo ne pozna meja. Prijateljstva, ki se spletejo na izmenjavah, se ohranjajo prek družabnih omrežij. Za učence dopolnilnega pouka slovenščine je stik z vrstniki iz Slovenije dragocena prilika, da govorijo slovensko. Vsako leto za obisk izberemo drugo pokrajino, tako spoznavamo raznolikost dežele in različne navade ljudi. Povsod smo prijazno sprejeti, Društvo Slovencev Triglav Banjaluka ter družine naših učencev pa poskrbijo, da je tudi drugi del izmenjave, ko gostitelji postanejo gosti, prijeten. V letošnji izmenjavi so sodelovali učenci in profesorice osnovnih šol Franceta Prešerna, Matije Čopa, Jakoba Aljaža in Osnovne šole Predoslje.

Barbara Hanuš

BIBLIOTEKA – VASIONA BLAGA

Sa bibliotekom Antona Tomaža Linhartar iz Radovljice sarađujemo već više godina. Posjetili smo ih u Radovljici, a naši učenici su učestvovali na njihovoj priredbi Noć s Andersenom, te smo uključeni i u program podsticanja čitanja Biblioteka – vasiona blaga.

Dana 23. i 24. novembra je u Banjaluci održan uvodni susret ovogodišnje akcije Biblioteka – vasiona blaga. Direktorica biblioteke Božena Kolman Finžgar i bibliotekarka Katja Bevk su u obe grupe u petak i u tri grupe u subotu učenicima dodatne nastave slovenačkog jezika govorile o značaju čitanja. Najmlađima su predstavile bajkovitu škrinju. U škrinji se skrivaju knjige, revije i lutke, sa kojima možemo odigrati bajku Crvenkapica. Prvo ju je odigrala Katja, a zatim i djeca. Jezičkih granica nije bilo, svi su sa veseljem učestvovali. Starijim učenicima su podijelili revije, jer kratki publicistički tekstovi mogu privući čitanju manje vješte govornike slovenačkog jezika. Čitanje je povezano sa posjetom bibliotekama. Od 19. do 23. novembra je u Sloveniji održana sedmica opštih biblioteka, jer baš u bibliotekama možemo naći sve što nas zanima. Na razglednicama, koje su izašle povodom sedmice opštih biblioteka, učenici su tražili lik Ivana Cankara, razgovarali smo o riječima, koje su zapisane na razglednici: stvaralaštvo, mašta, saosjećajnost, veselost ... Program Biblioteka – vasiona blaga je bio dio projekta Cankarovi dani. Ova godine je Cankareva godina, jer se sjećamo stogodišnjice smrti Ivana Cankara.

Katja Bevk je uz slikovnicu Ivan i šoljica crne kafe pričala o njegovom životu, a nakon toga su učenici izradili knjižne pokazivače. A pošto je Ivan Cankar imao brkove, i pokazivači su bili u obliku brkova.

KNJIŽNICA – VESOLJE ZAKLADOV

S knjižnico Antona Tomaža Linhartarja iz Radovljice sodelujemo že več let. Obiskali smo jih v Radovljici, naši učenci so se udeležili njihove prireditve Noč z Andersenom, vključeni smo tudi v program spodbujanja branja Knjižnica – veselje zakladov.

23. in 24. novembra je bilo v Banjaluki uvodno srečanje letošnje akcije Knjižnica – veselje zakladov. Direktorica knjižnice Božena Kolman Finžgar in knjižničarka Katja Bevk sta v obeh petkovih skupinah in v treh sobotnih skupinah učencem dopolnilnega pouka slovenščine spregovorili o pomenu branja. Najmlajšim sta predstavili pravljичni kovček. V kovčku se skrivajo knjige, revije in lutke, s katerimi lahko odigramo pravljico Rdeča kapica. Najprej jo je odigrala Katja, potem pa še otroci. Jezikovnih ovir ni bilo, vsi so z veseljem sodelovali. Starejšim učencem sta razdelili revije, saj kratka publicistična besedila lahko pritegnejo k branju tudi manj večje govorce slovenščine.

Branje je povezano z obiskovanjem knjižnic. Med 19. in 23. novembrom je v Sloveniji potekal teden splošnih knjižnic, prav v knjižnicah lahko najdemo vse, kar nas zanima. Na razglednicah, ki so izšle ob tednu splošnih knjižnic, so učenci iskali lik Ivana Cankarja, pogovarjali smo se o besedah, ki so zapisane na razglednici: ustvarjalnost, domišljija, sočutje, prešernost ... Program Knjižnica – veselje zakladov je bil del projekta Cankarjevi dnevi. Letos je Cankarjevo leto, saj se spominjamo stoletnice smrti Ivana Cankarja. Katja Bevk je ob slikanici Ivan in skodelica črne kave pripovedovala o njegovem življenju, potem pa so učenci izdelovali knjižne kazalke. Ker je imel Ivan Cankar brke, so tudi kazalke v obliki brk.

Barbara Hanuš

LEGO RADIONICA

U sobotu, 15. decembra, u Klubu nacionalnih manjina u Banjaluci je cijelo prijepodne bilo živahno i kreativno. Luana Malec i Urška Bonin, bibliotekarke iz Biblioteke Srečka Vilharja Koper, pripravile su lego radionicu.

Izvele su je uz pomoć didaktičnog pomagala LegoStoryStarter, proizvoda programa LEGO Education, koji je oblikovan na način da kod djece razvija vještine govora, slušanja, čitanja, pisanja i neka informatička područja. Didaktički komplet sadrži aplikaciju za unos teksta i oblikovanje priča.

Kreiranje priča uz pomoć lego kocaka je privuklo kako najmlađe tako i starije. Pripremili smo tri izvođenja: za osnovce, srednjoškolce i odrasle. Svi su imali isti zadatak: Urška im je rekla početak legende o Zlatorogu, a učesnici su morali uz pomoć lego kocaka sastaviti prizore koji slijede. Prizore su fotografisali i oblikovali u priču. Svaka grupa je predstavila svoj rad, uživali smo u zanimljivim predstavljajima i originalnim zamislima. Stvaranje priča uz pomoć lego kocaka je provjerena metoda koja kod djece povećava motivaciju za pisanje i čitanje te poboljšava njihovu pismenost. U Sloveniji je izvede brojne biblioteke i škole. Lego radionica u Banjaluci je bila dobrodošlo bogaćenje nastave, učenici su imali mogućnost pokazati svoje znanje jezika i bogatu maštu.

LEGO DELAVNICA

V soboto, 15. decembra, je bilo v Klubu narodnih manjšin v Banjaluki vse dopoldne živahno in ustvarjalno. Luana Malec in Urška Bonin, knjižničarki iz Knjižnice Srečka Vilharja Koper, sta pripravili lego delavnico.

Izvedli sta jo s pomočjo didaktičnega pripomočka LegoStoryStarter, izdelka programa LEGO Education, ki je oblikovan tako, da pri otrocih razvija veščine govora, poslušanja, branja, pisanja in nekatera področja računalništva. Didaktični komplet vsebuje aplikacijo za vnašanje teksta in oblikovanje zgodb.

Ustvarjanje zgodb s pomočjo lego kock je pritegnilo tako najmlajše kot tudi starejše. Pripravili smo tri izvedbe: za osnovnošolce, srednješolce in odrasle. Vsi so imeli isto nalogo: Urška jim je povedala začetek legende o Zlatorogu, udeleženci pa so morali s pomočjo lego kock sestaviti prizore, ki sledijo. Prizore so fotografirali in oblikovali v zgodbo. Vsaka skupina je predstavila svoje delo, uživali smo ob zanimivih predstavah in izvirnih zamislih. Ustvarjanje zgodb s pomočjo lego kock je preverjena metoda, ki pri otrocih povečuje motivacijo za pisanje in branje ter izboljšuje njihovo pismenost. V Sloveniji jo izvajajo številne knjižnice in šole. Lego delavnica v Banjaluki je bila dobrodošla popestritev pouka, učenci so imeli priložnost pokazati svoje znanje jezika in bogato domišljijo.

Barbara Hanuš

CANKAROVİ DANI – ZAVRŠETAK CANKAROVE GODINE

Dana 11. decembra 1918. godine je umro slovenački pisac Ivan Cankar, a 2018. godina je bila proglašena za Cankarovu godinu.

Po cijeloj Sloveniji i izvan granica su održane brojne manifestacije. Na dodatnoj nastavi slovenačkog jezika smo se velikog stvaraoca i mislioca sjetili još u aprilu, jer smo Noć knjige posvetili njegovim djelima. Krajem novembra i decembra smo nastavili sa razgovorom, pogledali smo se u Cankarovom ogledalu i provjerili svoje poznavanje njegovog života i djela. Informacije smo tražili u knjigama, a među njima je bila i knjiga Blaža Vurnika i Zorana Smiljanića Ivan Cankar: Prizori iz života, koja je na slovenačkom sajmu knjiga bila proglašena za knjigu 2018. godine.

Cankarove dane u Banjaluci smo počeli manifestacijom Biblioteka – vasiona blaga. Posjetile su nas direktorica Biblioteke Antona Tomaža Linharta Božena Kolman Finžgar i bibliotekarka Katja Bevk. Osnovce su vodile pri izradi knjižnih pokazala u obliku brkova – baš onakvih brkova kakve je imao Ivan Cankar. Na nastavi smo upoznali njegove najpoznatije pripovjetke te društvenu igru Klanec, a srednjoškolci su ilustrovali njegove pjesme iz zbirke Erotika. Cankarove dane smo zaključili projekcijom filma Idealist.

Na inicijativu Centra za slovenački kao drugi/strani jezik su lektori slovenačkog jezika, koji rade na univerzitetima po cijelom svijetu, pripremili Svjetske dane Ivana Cankara. Dani Ivana Cankara u Banjaluci su bili sitan doprinos poznavanju umjetnika, čije misli su aktuelne i danas.

CANKARJEVI DNEVI – ZAKLJUČEK CANKARJEVEGA LETA

11. decembra 1918 je umrl slovenski pisatelj Ivan Cankar, leto 2018 je bilo razglašeno za Cankarjevo leto.

Po vsej Sloveniji in tudi izven meja so potekale številne prireditve. Pri dopolnilnem pouku slovenščine smo se velikega ustvarjalca in misleca spomnili že aprila, saj smo Noč knjige posvetili njegovim delom. Razmišljali smo o tem, katere misli nam danes največ povedo. Konec novembra in decembra smo s pogovorom nadaljevali, pogledali smo se v Cankarjevem ogledalu in preverili svoje poznavanje njegovega življenja in dela. Informacije smo iskali v knjigah, med njimi je bila tudi knjiga Blaža Vurnika in Zorana Smiljanića Ivan Cankar: Podobe iz življenja, ki je bila na slovenskem knjižnem sejmu razglašena za knjigo leta 2018.

Cankarjeve dneve v Banjaluki smo začeli s prireditvijo Knjižnica – veselje zakladov. Obiskali sta nas direktorica Knjižnice Antona Tomaža Linhartar Božena Kolman Finžgar in knjižničarka Katja Bevk. Osnovnošolce sta vodili pri izdelavi knjižnih kazalk v obliki brk – prav takih brk, kot jih je imel Ivan Cankar. Pri pouku smo spoznali njegove najbolj znane črtice ter družabno igro Klanec, srednješolci so ilustrirali njegove pesmi iz zbirke Erotika. Cankarjeve dneve smo zaključili z ogledom filma Idealist.

Na pobudo Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik so lektorji slovenščine, ki delujejo na univerzah po vsem svetu, pripravili Svetovne dneve Ivana Cankarja. Dnevi Ivana Cankarja v Banjaluki so bili droben prispevek k poznavanju umetnika, katerega misli so aktualne še danes.

Barbara Hanuš

DEDA MRAZ I DJED BOŽIČNJAK ZAJEDNO DARIVALI DJECU

Decembar je vrijeme za razmišljanje o tome šta smo ove godine doživjeli, ali i vrijeme za pogled naprijed i za dobre želje za godinu koja dolazi. Djeca se najviše vesele posjeti tri dobra čovjeka.

Da, u Sloveniji zajedno idu trojica: sv. Nikola, Djed Božićnjak i Deda Mraz. Djed Božićnjak je obučen u crvenu odjeću, Deda Mraz ima sivu jaknu i sivu kapu. Djecu u Republici Srpskoj 19. decembra posjećuje sveti Nikola, a i Deda Mraz dođe, dok Deda Božićnjaka ne poznaju. Djed Božićnjak u crvenom i Deda Mraz u sivom, oba sa dugom bijelom bradom, koji zajedno daruju djecu iz Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka su nešto posebno. Pokloni koje donose nisu samo puni slatkiša već je u svakom od njih i slikovnica.

U petak, 14. decembra, cijeli dan je padao snijeg. Možda zato da bi sanke Djeda Božićnjaka i Deda Mraza lakše dovezle do Banjaluke. U Jevrejskom kulturnom centru su ih čekala djeca. Melodija saksofona, koji je svirao Jovan Dimitrijević, označila je početak priredbe. Program je vodila Elena Lunić. Prve su se predstavile tri učenice iz Slatine. Sa lutkama su odigrale dramski prizor Zec se izgubio. Nakon toga su nastupili naši najmlađi učenici. Iako su slovenački jezik počeli učiti ove školske godine, hrabro su stupili na pozornicu. Leptire, cvijeće, sunce i oblak smo upoznali u igri Četiri leptira. Učenici, koji na nastavu idu subotom, odigrali su bajku Kako su Ana i Bojan putovali u grad ili Nikada ne možeš svim ljudima udovoljiti. Na pozornicu su stupili još Đorđe i Kosta Baroš. Ne pohađaju nastavu, ali su naučili dvije pjesme o Deda Mrazu. Nakon programa smo pozvali Deda Mraza. Nije došao sam, sa njim je bio Djed Božićnjak i donijeli su punu korpu poklona. To su trenuci, koji djeci ostaju u sjećanju i uvijek ih podsjećaju na čarobno vrijeme djetinjstva.

DEDEK MRAZ IN BOŽIČEK SKUPAJ OBDARovala OTROKE

Decembra je čas za razmislek, kaj smo to leto doživeli, pa tudi čas za pogled naprej in za dobre želje za leto, ki prihaja. Otroci se najbolj veselijo obiska treh dobrih mož.

Ja, v Sloveniji hodijo okoli kar trije: Miklavž, Božiček in dedek Mraz. Božiček je oblečen v rdeče oblačilo, dedek Mraz pa ima siv kožuh in sivo kučmo. Otroke v Republici Srbski 19. decembra obišče sveti Nikolaj, tudi dedek Mraz pride, Božička pa ne

poznajo. Božiček v rdečem in dedek Mraz v sivem, oba z dolgo belo brado, ki skupaj obdarita otroke, vključene v Društvo Slovencev Triglav Banjaluka, sta nekaj posebnega. Darila, ki jih prineseta, niso samo polna sladkarij, v vsakem je tudi slikanica.

V petek, 14. decembra, je ves dan snežilo. Mor-da zato, da bi sani Božička in dedka Mraza lažje popeljale do Banjaluke. V Židovskem kulturnem centru so ju čakali otroci. Melodija saksofona, ki ga je igral Jovan Dimitrijević, je naznanila začetek prireditve. Program je vodila Elena Lunić. Prve so se predstavile tri učenke iz Slatine. Z lutkami so odigr-ale dramski prizor Zajček se je izgubil. Potem so nastopili naši najmlajši učenci. Čeprav so se slovenščino začeli učiti to šolsko leto, so pogumno stopili na oder. Metu-lje, rože, sonce in oblak smo spoznali v igri Štirje metulji. Učenci, ki obiskujejo pouk ob sobotah, so odigrali pravljico Kako sta Ana in Bojan potovala v mesto ali Vsem ljudem nikoli ne ustrežeš. Na oder sta stopila še Đorđe in Kosta Baroš. Ne hodita k pouku, a sta se naučila dve pesmi o dedku Mrazu. Po programu smo poklicali dedka Mraza. Ni prišel sam, z njim je bil Božiček in prinesla sta poln koš daril. To so trenutki, ki se otrokom vtisnejo v spomin, vedno jih spominjajo na čarobni čas otroštva.

Barbara Hanuš

NAGRADA I PRIZNANJE ZA MLADE BANJALUČKE SLOVENKE

Učenci dodatne nastave slovenačkog jezika iz Sla-tine i Banjaluke su se odazvali na literarno-stvara-lacki konkurs, koji je izdavačka kuća Miš raspisala u okviru festivala »Bralnice pod slamnikom«.

Festival je bio prvi put organizovan 2011. go-dine. Bogatim programom svake godine podstiče mlade na čitanje i aktivnosti uz čitanje. Konkurs, čija tema ove godine je bila poezija, je bio za učenike slovenačkog jezika motivacija za detaljno čitanje djela slovenačkih pjesnika, za crtanje, slikanje i pi-sanje.

Na konkurs je prijavljeno 145 radova, od čega 30 likovnih radova i 115 literarnih radova. Radovi su došli iz 21 škole. Ocjenjivala ih je komisija, u sasta-vu: mag. Tilka Jamnik, Ivan Mitrevski i Stanka Zano-škar. Među likovnim radovima je komisija odlučila nagraditi samo jedan – to je slika Naseljavanje zvi-jezde, koju je uz čitanje pjesama Toneta Pavčeka naslikala učenica devetog razreda iz Slatine Elena Lunić. Komisija je posebno priznanje za literarni rad podijelila Aleksandri Špehar, učenici 2. Razreda Gi-mnazije Banjaluka, za Pjesmu Ivanu Cankaru.

Nagrade su uručili 29. januara na svečanom otvaranju omladinskog literarnog festivala »Bral-nice pod slamnikom« u Kulturnom domu Franca Bernika u Domžalama. Priredbu je vodio Boštjan Gorenc Pižama, a svoju poeziju su čitali Saša Pav-ček, Peter Svetina i Feri Lainšček. Udaljenost od Slovenije nagrađenim učenicama nije spriječila put u Domžale. Elena Lunić i Aleksandra Špehar su zajedno sa Aleksandrinim ocem, predsjednicom Udruženja Slovenaca Triglav Marijom Grbić i mentoricom Barbarom Hanuš prisustvovali priredbi. Primili su brojne čestitke. Bravo, mladi stvaraoci!

NAGRADA IN PRIZNANJE ZA MLADI BANJALUŠKI SLOVENKI

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz Slatine in Banjaluke so se odzvali na literarno-ustvarjalni natečaj, ki ga je založba Miš razpisala v okviru festivala Bralnice pod slamnikom.

Festival je bil prvič organiziran leta 2011. Z bogatim programom vsako leto mlade spodbuja k branju in k dejavnostim ob branju. Natečaj, katerega tema je bila letos poezija, je bil za učence slovenščine motivacija za poglobljeno branje del slovenskih pesnikov, za risanje, slikanje in pisanje.

Na natečaj je prispelo 145 prispevkov, od tega 30 likovnih izdelkov in 115 literarnih izdelkov. Dela so prišla iz 21 šol. Ocenjevala jih je komisija, ki so jo sestavljali mag. Tilka Jamnik, Ivan Mitrevski in Stan-ka Zanoškar. Med likovnimi prispevki se je komisija odločila nagraditi le en prispevek – to je slika Naseljevanje zvezde, ki jo je ob branju pesmi Toneta

Pavčka naslikala devetošolka iz Slatine Elena Lunić. Komisija je posebno priznanje za literarni prispevek podelila Aleksandri Špehar, dijakinji 2. letnika Gimnazije Banjaluka, za Pesem Ivanu Cankarju.

Nagrade so podelili 29. januarja na slovesnem odprtje mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slamnikom v Kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah. Prireditve je povezoval Boštjan Gorenc Pižama, svojo poezijo so brali Saša Pavček, Peter Svetina in Feri Lainšček. Oddaljenost od Slovenije nagrajenkama ni preprečila poti v Domžale. Elena Lunić in Aleksandra Špehar sta se skupaj z Aleksandrinim očetom, predsednico Društva Slovencev Triglav Marijo Grbić ter mentorico Barbaro Hanuš udeležili prireditve. Prejeli sta številne čestitke. Bravo, mladi ustvarjalci!

Barbara Hanuš

SA KNJIŠKIM MOLJCEM SMO UPOZNALI STRIP

Knjiški moljac je glavni junak brošure i plakata Put knjige, a projekt je u saradnji sa Društvom čitalaca Slovenije osmislila Javna agencija za knjigu Republike Slovenije.

Izložba Put knjige putuje po školama i bibliotekama, a 8. februara je došla u Banjaluku, a sa njom i autori Žiga X Gombač i David Krančan te voditelj projekta Tjaša Urankar. Gosti iz Slovenije su u subotu, 9. februara, u Klubu nacionalnih manjina u Banjaluci pripremili dvije literarno-likovne radionice. Upoznali smo put knjige od autora do čitaoca, a naročito strip - od ideje do zapisa teksta i crtanja ilustracija. Prva radionica je bila namijenjena osnovcima, a druga srednjoškolcima.

Priča Put knjige je odštampana u detaljnoj knjižici i na plakatima. Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika su knjižicu pročitali još prije dolaska autora. Knjiga je samo predmet na polici, ako je niko ne čita. Kako knjige približiti mladima? Pisac Žiga X. Gombač i ilustrator David Krančan su nas zanimljivim literarnim i likovnim zagonetkama proveli kroz priče, zapisane u obliku stripa, a to je bila odlična motivacija za stvaranje. Djeca i mladi su uživali u crtanju stripova, autori su im pomagali kod ideja, a sa veseljem su primijetili kako predano su se mladi latili rada. Drago nam je da smo dio projekta Put knjige, a u Banjaluci smo 8. i 9. februara imali vesele Prešernove dane.

S KNJIŽNIM MOLJEM SMO SPOZNAVALI STRIP

Knjižni molj je glavni junak brošure in plakatov Pot knjige, projekt je v sodelovanju z Bralnim društvom Slovenije zasnovala Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

Razstava Pot knjige potuje po šolah in knjižnicah, 8. februarja je prišla v Banjaluko, z njo pa avtorja Žiga X. Gombač in David Krančan ter vodja projekta Tjaša Urankar. Gostje iz Slovenije so v soboto, 9. februarja, v Klubu narodnih manjšin v Banjaluki pripravili dve literarno-likovni delavnici. Spoznavali smo pot knjige od avtorja do bralca, še posebej pa strip - od ideje do zapisa besedila in risanja ilustracij. Prva delavnica je bila namenjena osnovnošolcem, druga srednješolcem.

Zgodba Pot knjige je natisnjena v drobni knjižici in na plakatih. Učenci dopolnilnega pouka

slovenščine so knjižico prebrali že pred prihodom avtorjev. Knjiga je le predmet na polici, če je nihče ne prebere. Kako knjige približati mladim? Pisatelj Žiga X Gombač in ilustrator David Krančan sta nas z zanimivimi literarnimi in likovnimi ugankami popeljala med zgodbe, zapisane v obliki stripa, to je bila odlična motivacija za ustvarjanje. Otroci in mladostniki so uživali ob risanju stripov, avtorja sta jim pomagala pri idejah, z veseljem sta opazovala, kako predano so se mladi lotili dela. Veseli smo, da smo del projekta Pot knjige, v Banjaluki smo imeli 8. in 9. februarja prešerna Prešernova dneva.

Barbara Hanuš

POSJETA IZLOŽBI – MOGUĆNOST ZA RAZMIŠLJANJE O KULTURNOM NASLJEĐU SLOVENIJE

U karnevalsku subotu, 2. marta, tri grupe učenika slovenačkog jezika u Banjoj Luci posjetile su izložbu o kulturnom nasljeđu Slovenije u Banskome dvoru.

Na izložbi Nematerijalno kulturno nasljeđe Slovenije u svjetlu Uneskovke Konvencije, slovenački nacionalni običaji, ručni radovi i druge tradicije prikazani su na 24 panoa. Dodan je iano o 20. maju - Svjetskom danu pčela, koji je na inicijativu Slovenije proglasila Organizacija ujedinjenih nacija.

Karnevalska subota je bila pravi dan za razgledanje panoa, jer se na izložbi upoznajemo sa mnogim starim običajima karnevala, a prikazuju se i posjeti kurenta. Učenci dodatne nastave slovenačkog jezika detaljno su pogledali izložbu i rješavali radni list. Gdje se organizuje »šelmarija«, zašto su nam potrebne šindre, gdje se prave čipke, kako nazivaju tradicionalno obojena jaja u Beloj Krajini a kako u Prekmurju, kada djeca puštaju »gregorčke« u vodu, što je »mohant« - samo su neka od pitanja na koja nalazimo odgovor na izložbi. Učenci su se složili da Slovenija skriva mnogo zanimljivih stvari i da su o mnogim nacionalnim običajima već čuli mnogo tokom dodatne nastave slovenačkog jezika. Kao što i kod slovenačkog jezika važi da svako selo ima svoj glas, tako je i slovenačko kulturno nasljeđe veoma raznoliko. Prenošenje ovog bogatstva na mlade je jedna od misija slovenačkih udruženja koji pokušavaju sačuvati slovenački jezik i kulturu svugdje u svijetu.

OGLED RAZSTAVE – PRILOŽNOST ZA RAZMISLEK O KULTURNI DEDIŠČINI SLOVENIJE

Na pustno soboto, 2. marca, so si tri skupine učencev, ki se slovenščino učijo v Banjaluki, v Banskem dvoru ogledale razstavo o kulturni dediščini Slovenije.

Na razstavi Nesnovna kulturna dediščina Slovenije v luči Unescope konvencije so na štiriindvajsetih panojih predstavljeni slovenski narodni

običaji, rokodelstva in ostale tradicije. Dodan je še pano o 20. maju – svetovnem dnevu čebel, ki ga je na pobudo Slovenije razglasila Organizacija Združenih narodov.

Pustna sobota je bila pravi dan za ogled panojev, saj na razstavi spoznamo veliko starih pustnih običajev, predstavljeni so tudi obhodi kurentov. Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so si pozorno ogledali razstavo, ob panojih so reševali delovni list. Kje poteka šelmarija, zakaj potrebujemo skodle, kje izdelujejo čipke, kako rečejo tradicionalno pobarvanim jajcem v Beli krajini in kako v Prekmurju, kdaj spuščajo otroci v vodo gregorčke, kaj je mohant – to so le nekatera od vprašanj, na katera najdemo odgovor na razstavi. Učenci so se strinjali, da Slovenija skriva veliko zanimivosti in da so o mnogih narodnih običajih pri dopolnilnem pouku slovenščine že veliko slišali. Tako kot za slovenščino velja, da ima vsaka vas svoj glas, tako je tudi kulturna dediščina Slovenije zelo raznolika. Prenašanje tega bogastva na mlade je eno izmed poslanstev društev Slovencev, ki se povsod po svetu trudijo ohranjati slovenski jezik in kulturo.

Barbara Hanuš

BIBLIOBUS U SLATINI

Šta je bibliobus? Autobus, pun knjiga. U Bosni i Hercegovini ne znaju za putujuće biblioteke, a u Sloveniji su bibliobusi veoma omiljeni.

Centralna biblioteka Srečka Vilharja Koper je prošle jeseni dobila nov bibliobus, a starog su poklonili Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci Banjaluka. Svečano su ga predali u petak, 8. februara. Nije došao prazan, u njemu je puno knjiga a među njima i knjige na slovenačkom jeziku. Svrha bibliobusa je širiti pisanu riječ i pripadnicima slovenačke narodne zajednice omogućiti lakši pristup knjigama. Stajališta su zato planirana misleći na učenike dodatne nastave slovenačkog jezika. Pogledajte, kako su se tome razveselili učenici u Slatini, kada je prvi put došao pred Osnovnu školu Holandija!

BIBLIOBUS V SLATINI

Kaj je bibliobus? Avtobus, poln knjig. V Bosni in Hercegovini potujočih knjižnic ne poznajo, v Sloveniji pa so bibliobusi zelo priljubljeni.

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper je jeseni prejela nov bibliobus, starega pa so podarili Narodni in univerzitetni knjižnici Banjaluka. Slavnostno so ji ga predali v petek, 8. februarja. Ni prišel prazen, v njem je polno knjig in med njimi so tudi knjige v slovenščini. Namen bibliobusa je širiti pisano besedo in pripadnikom slovenske narodne skupnosti omogočiti lažji dostop do knjig. Postajališča so zato načrtovana tudi z mislijo na učence dopolnilnega pouka slovenščine. Poglejte, kako so se ga razveselili učenci v Slatini, ko je prvič pripeljal pred Osnovno šolo Holandija!

Barbara Hanuš

KOD KOPARSKIH OSNOVACA I SREDNJOŠKOLACA

Učenci koji pohađaju dodatnu nastavu slovenačkog jezika svake godine učestvuju na razmjeni sa učenicima slovenačkih škola. Ove godine su otišli u Koper, a vratili se oduševljeni prijatnim prijemom i zanimljivim programom gostovanja.

U utorak, 23. aprila, se autobus, pun djece, mladih i odraslih, zaustavio ispred Osnovne škole Koper. Tamo je zaposlena Mojca Jelen Madruša, voditelj projekta Izazovi međukulturnog suživota, koja je zajedno sa kolegicama iz Srednje tehničke škole i Srednje ekonomsko-poslovne škole pripremila program posjete naših učenika. U dvorani škole su nas pozdravili direktor OŠ Koper Anton Baloh i direktor Srednje tehničke škole Iztok Drožina. Učenci OŠ Koper su se predstavili kratkim kulturnim programom, a nakon toga su naši učenici saznali ono što ih je najviše zanimalo – kod koga će boraviti. Učenci su sa vršnjacima otišli kući i proveli popodne i večer uz aktivnosti, kojima se mladi bave u slobodno vrijeme. Naredni dan su bili zajedno na nastavi, a uz more onda prošetali prema Izoli. Naveče su u Srednjoj tehničkoj školi Koper imali društveno večer.

Zadnji dan posjete, u četvrtak, 25. aprila, su osnovci u školi imali literarni kviz, a nakon toga su posjetili Pretorsku palatu. U Biblioteci Srečka Vilharja Koper, na odjelu za mlade čitaoce su učestvovali na radionici Od klinopisa do slovnog pisma. Svako je dobio komad gline i u pločicu urezao svoje ime klinopisom – najstarijim slogovnim pismom. Srednjoškolci su posjetili sjedište Univerziteta na Primorskoj, gdje su im predstavili mogućnosti studija i Pokrajinski muzej. Poučno i prijatno druženje se bližilo kraju. Još samo završni događaj u dvorani OŠ Koper i put kući. Lijepa stvar uvijek brzo prođu. A veze ostaju i već najesen će osnovci i srednjoškolci iz Koper biti naši gosti u Banjaluci.

PRI KOPRSKIH OSNOVNOŠOLCIH IN SREDNJEŠOLCIH

Učenci in dijaki, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenščine, se vsako leto udeležijo izmenjave z učenci in dijaki slovenskih šol. Letos so odšli v Koper, vrnili so se navdušeni nad prijaznim sprejemom in zanimivim programom gostovanja.

V torek, 23. aprila, se je avtobus, poln otrok, mladostnikov in odraslih, ustavil pred Osnovno šolo Koper. Tam je zaposlena Mojca Jelen Madruša

ša, vodja projekta Izzivi medkulturnega sobivanja, ki je skupaj s kolegicami s Srednje tehniške šole in Srednje ekonomsko-poslovne šole pripravila program obiska naših učencev. V dvorani šole sta nas pozdravila ravnatelj OŠ Koper Anton Baloh in ravnatelj Srednje tehniške šole Izток Drožina. Učenci OŠ Koper so se predstavili s kratkim kulturnim programom, potem pa so naši učenci izvedeli to, kar jih je najbolj zanimalo – pri kom bodo gostovali. Učenci so z vrstniki odšli domov in preživeli popoldne in večer ob dejavnostih, ki jih mladi obiskujejo v prostem času. Naslednji dan so bili skupaj pri pouku, ob morju so se sprehodili proti Izoli. Zvečer je bil na Srednji tehniški šoli Koper družabni večer.

Zadnji dan obiska, v četrtek, 25. aprila, so imeli osnovnošolci v šoli literarni kviz, potem so si ogledali Pretorsko palačo. V Knjižnici Srečka Vilharja Koper, oddelku za mlade bralce, so sodelovali na delavnici Od klinopisa do črkovne pisave. Vsak je dobil kos gline in v ploščico je vrezal svoje ime v klinopisu – najstarejši zlogovni pisavi. Srednješolci so obiskali sedež Univerze na Primorskem, kjer so jim predstavili možnosti študija, in Pokrajinski muzej. Poučno in prijetno druženje se je bližalo koncu. Le še zaključek v dvorani OŠ Koper in pot domov. Lepe stvari vedno prehitro minejo. A stiki ostajajo in že jeseni bodo koprski osnovnošolci in srednješolci gostje banjaluških.

Barbara Hanuš

NA SUSRETU UČENIKA U RUMI

Baš kao što svi mi koji učimo slovenački jezik u Bosni i Hercegovini imamo susret učenika, tako ga imaju i učenici koji uče slovenački jezik u Srbiji.

Učenci iz Banje Luke su pozvani da prisustvuju susretu 11. i 12. maja u Rumi. Bili smo zajedno sa vršnjacima iz Novog Sada, Smedereva, Kruševca, Gudurice, Niša, Beograda i Rume. Njihove učiteljice Rut Zlobec i Tatjana Bukvić i učitelj Zoran Jovičić pripremili su odličan program. Prvo popodne učenici su učestvovali na književnoj, umjetničkoj, sportskoj, plesnoj i kuharskoj radionici. Naveče je bila književna večer, a potom druženje i noćno čitanje. Susreti u Srbiji održavaju se pod motom Čitamo sa Slovenijom, zbog čega je naglasak na upoznavanju slovenačkih književnih dela. U nedjelju ujutro skupili smo dojmove i predstavili ono što

smo stvorili na radionicama. Uslijedila je radionica o prirodi „Priroda oko nas“. Otišli smo u šetnju do Borkovca, koji je veliki izletnički park od 42 hektara. U parku smo sakupili biljke, a na jezeru Borkovac svako je napravio svoj herbarijum.

Naši domaćini su uložili velike napore da se osjećamo dobro kod njih. Susret je održan u prostorijama Udruženja Slovenaca Emona a predsjednik Udruženja, Zoran Jovičić, i njegova supruga Vukica, zajedno sa kolegama, brinuli su se za sve što nam je trebalo. Pedesetdvoje učenika provelo je prekrasan vikend, ovo nije bilo samo vrijeme za zabavu, već i za upoznavanje slovenačke književnosti. Kada smo išli kroz Rumu, zaustavili smo se kod spomenika Troje djece sa knjigom. Kako simbolično! Učesnici susreta Čitamo sa Slovenijom su se uslikali kod spomenika djece koja su se udubila u čitanje knjige.

NA SREČANJU UČENCEV V RUMI

Tako kot imamo srečanje učencev vsi, ki se v Bosni in Hercegovini učimo slovenščino, ga imajo tudi učenci, ki se slovenščino učijo v Srbiji.

Na srečanje, ki je bilo 11. in 12. maja v Rumi, smo bili povabljeni tudi učenci iz Banjaluke. Družili smo se z vrstniki iz Novega Sada, Smedereva, Kruševca, Gudurice, Niša, Beograda in Rume. Njihovi učiteljici Rut Zlobec in Tatjana Bukvić ter učitelj Zoran Jovičić so pripravili odličen program. Prvo popoldne so se učenci udeležili literarne, likovne, športne, plesne in kuharske delavnice. Zvečer je bil literarni večer, sledilo pa je druženje in nočno branje. Srečanja v Srbiji potekajo pod geslom Beremo s Slovenijo, zato je poudarek na spoznavanju slovenskih literarnih del. V nedeljo zjutraj smo strnili vtise in predstavili, kaj smo na delavnicah ustvarili. Sledila je še naravoslovna delavnica Narava okoli nas. Odšli smo na sprehod do Borkovca, to je kar 42 hektarjev velik izletniški park. V parku smo nabrali rastline in ob jezeru Borkovac je vsak ustvaril svoj herbarij.

Naši gostitelji so se zelo potrudili, da smo se med njimi dobro počutili. Srečanje je bilo v prostorih Društva Slovencev Emona in predsednik Društva Zoran Jovičić ter njegova žena Vukica sta skupaj s sodelavkami poskrbela za vse, kar smo potrebovali. Dvainpetdeset učencev je preživelo lep konec tedna, to ni bil le čas za zabavo, ampak tudi za spoznavanje slovenske književnosti. Ko smo hodili skozi Rumu, smo se ustavili ob spomeniku Trije otroci s knjigo. Kako simbolično! Udeleženci srečanja Beremo s Slovenijo smo se fotografirali ob spomeniku otrok, zatopljenih v knjigo.

Barbara Hanuš

SUSRET UČENIKA DODATNE NASTAVE SLOVENAČKOG JEZIKA U PRIJEDORU

Prijedor je 25. i 26. maja okupio učenike koji uče slovenački jezik u Bosni i Hercegovini.

Došli su iz Sarajeva, Kaknja, Zenice, Tuzle, Teslića, Banje Luke i Slatine. Ovogodišnji susret učenika je bio jubilarni, dvadeseti. Organizator je bilo Udruženje Slovenaca Lipa Prijedor. Tema susreta bila je planinarenje, a prvi dan Bojana Derkuća Bevandić pratila nas je zajedno sa iskusnim planinskim vodičima na zanimljiv marš kroz Kozarske šume.

Uveče su se svi učenici predstavili kratkim programom. Čuli smo za udruženja iz kojih dolaze, svaka grupa je pjevala po jednu slovenačku pjesmu. Djeca i mladi su uživali u druženju, a rastali smo se uz obećanje da ćemo se ponovo sresti sljedeće godine.

SREČANJE UČENCEV DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE V PRIJEDORU

V Prijedoru so se 25. in 26. maja zbrali učenci, ki se v Bosni in Hercegovini učijo slovenščino.

Prišli so iz Sarajeva, Kaknja, Zenice, Tuzle, Teslića, Banjaluke in Slatine. Letošnje srečanje učencev je bilo jubilejno, dvajseto. Organizator je bilo Društvo Slovencev Lipa Prijedor. Tema srečanja je bilo pohodništvo in prvi dan nas je Bojana Derkuća Bevandić skupaj z izkušenimi planinskimi vodniki popeljala na zanimiv pohod po gozdovih Kozare.

Zvečer so se vsi učenci predstavili s kratkim programom. Slišali smo nekaj o društvih, iz katerih prihajajo, vsaka skupina je zapela tudi eno slovensko pesem. Otroci in mladostniki so uživali v druženju, razšli smo se z obljubo, da se prihodnje leto spet srečamo.

Barbara Hanuš

PUT KNJIGE NA DAN UČENIČKIH POSTIGNUĆA U SLATINI

U Osnovnoj školi Holandija u Slatini svake godine 31. maja pripremaju program na kraju školske godine.

Učenici pokazuju šta su naučili, među izvođačima su učenici dodatne nastave slovenačkog jezika. Ove godine su svojim vršnjacima predstavili projekat Put knjige. Domaćin projekta, kojeg je pripremila Javna agencija za knjigu Republike Slovenije, je bilo Udruženje Slovenaca Triglav u Banjaluci još u februaru. Toliko nam se svidio knjiški moljac, koji nas uči kako da napravimo knjigu, da smo ponovo pozajmili plakate. Učenici su predstavili proces izrade knjige, razgovarali su o ulozi autora, izdavačkoj kući, štampariji, kao i o svim onima, koji osiguravaju da knjiga dođe do čitaoca. Ako je niko ne čita, knjiga je samo predmet, i zato je uloga biblioteka i knjižara velika. Nastavnici žele da se učenici zaljube u knjige. Simpatična priča o knjiškom moljcu koju je napisao pisac Žiga X Gombač i ilustrovaio David Krančan, nam pomaže u promovisanju čitanja. Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika su pozvali svoje vršnjake da posjete bibliobus, koji je prvi u Bosni i Hercegovini. Stajalište ima ispred Osnovne škole Holandija. Moljac kaže: »Oni koji čitaju, jačaju svoj rječnik, a sa svakom pročitanim stranicom naučimo nešto novo i nikada nam nije dosadno«. Učenici su završili svoje predstavljanje na slovenačkom jeziku riječima: »Moljac će biti sretan ako ga posjetite«. Bili smo srećni i svi mi koji smo prisustvovali događaju i slušali učenike Osnovne škole Holandija, jer je program bio odličan.

POT KNJIGE NA DNEVU DOSEŽKOV UČENECV V SLATINI

Na Osnovni šoli Holandija v Slatini vsako leto 31. maja pripravijo program ob zaključku šolskega leta.

Učenci pokažejo, kaj so se naučili, med nastopajočimi so tudi učenci dopolnilnega pouka slovenščine. Letos so vrstnikom predstavili projekt Pot knjige. Projekt, ki ga je pripravila Javna agencija za knjigo Republike Slovenije, je Društvo Slovencev Triglav v Banjaluki gostilo že februarja. Knjižni molj, ki nas uči, kako nastane knjiga, se nam je tako priljubil, da smo si ponovno sposodili plakate. Učenci so predstavili postopek izdelave knjige, spregovorili so o vlogi avtorja, založbe, tiskarne in tudi vseh tistih, ki poskrbijo, da pride knjiga do bralcev. Če knjige nihče ne prebere, je le predmet, zato je vloga knjižnic in knjigarn velika. Učitelji si želimo, da bi se učenci zaljubili v knjige.

Simpatična zgodba knjižnega molja, ki sta ga ustvarila pisatelj Žiga X Gombač in ilustrator David Krančan, nam lahko pomaga pri spodbujanju branja. Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so vrstnike povabili, naj obišejo bibliobus, to je prvi bibliobus v Bosni in Hercegovini. Postajališče ima tudi pred Osnovno šolo Holandija. Knjižni molj pravi: »Tisti, ki beremo, bogatimo svoj besedni zaklad, z vsako prebrano stranjo izvemo kaj novega in nikoli, čisto nikoli nam ni dolgčas.« Učenci so svojo predstavitev v slovenščini sklenili z besedami: »Knjižni molj bo vesel, če ga boste obiskali.« Veseli smo bili tudi vsi, ki smo se udeležili prireditve in prisluhnili učencem OŠ Holandija, saj je bil program odličan.

Barbara Hanuš

U NARODNOJ GALERIJU U LJUBLJANI NA PODJELI NAGRADA ZA LIKOVNI KONKURS

Završen je ovogodišnji slovenački bibliotečko-muzejski MEGA kviz, posvećen stogodišnjici rada Narodne galerije i upoznavanju slovenačke likovne umjetnosti.

Kviz su rješavali i učenici dodatne nastave slovenačkog jezika i naučili mnogo novih stvari. Tražili su informacije u knjigama istorije umjetnosti, gledali umjetničke radove i zapisivali zašto su nas se dojmili i podsjetili na nešto. Učestvovali smo i na likovnom konkursu koji je bio dio kviza. Za izložbu su odabrani radovi naša dva učenika, tako da smo 5. juna prisustvovali završnim događajima u Narodnoj galeriji u Ljubljani.

Sa zanimanjem smo slušali govornike, a Bojan Čeran i Nikolina Milošević dobili su nagrade za svoje crteže. Podijelio ih je ilustrator Ivan Mitrevski, koji je bio predsjednik žirija. Neki od pobjednika su se s ponosom slikali na izložbi. Zajedno sa studentima iz Ajdovščine smo otišli na obilazak stalne zbirke Narodne galerije. Kristina Preininger nam je otkrila niz atrakcija o stvaranju umjetničkih djela. Mogli smo vidjeti uživo sve što smo naučili u knjigama.

Za naše učenike odlazak u Sloveniju je uvijek praznik, a neki od njih su danas prvi put u Ljubljani. Obišli smo centar grada, u staroj Ljubljani smo se zasladili sladoledom, a na Zmajskom mostu smo se slikali sa zmajem. Posjeta Ljubljani će svakome ostati u lijepom sjećanju.

V NARODNI GALERIJU V LJUBLJANI NA PODELITVI NAGRAD ZA LIKOVNI NATEČAJ

Letošnji slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz se je zaključil, posvećen je bil stoletnici Narodne galerije in spoznavanju slovenske likovne umetnosti.

Kviz smo reševali tudi učenci dopolnilnega pouka slovenščine, ob tem smo se naučili veliko novega. Informacije smo iskali v umetnostnozgodovinskih knjigah, opazovali smo umetnine in zapisovali, zakaj so se nas dotaknile in na kaj nas spominjajo. Sodelovali smo tudi na likovnem natečaju, ki je bil del kviza. Deli dveh naših učencev sta bili izbrani za razstavo, zato smo se 5. junija udeležili zaključne prireditve v Narodni galeriji v Ljubljani.

Z zanimanjem smo prisluhnili govornikom, Bojan Čeran in Nikolina Milošević sta prejela nagradi za svoji risbi. Podelil ju je ilustrator Ivan Mitrevski, ki je bil predsednik žirije. Ponosno sta se slikala na razstavi del nagrajencev. Skupaj z učenci iz Ajdovščine smo odšli na voden

ogled stalne zbirke Narodne galerije. Kristina Preininger nam je razkrila številne zanimivosti o nastanku umetnin. V živo smo lahko videli vse to, o čemer smo se učili ob knjigah.

Za naše učence je odhod v Slovenijo vedno praznik, nekateri so bili danes prvič v Ljubljani. Ogledali smo si središče mesta, v stari Ljubljani smo se posladkali s sladoledom, na Zmajskem mostu smo se slikali ob zmaju. Obisk Ljubljane bo vsem ostal v lepem spominu.

Barbara Hanuš

SA LJOBOM JENČE SMO ZAKLJUČILI ŠKOLSKU GODINU

Ljoba Jenče, pjevač narodnih balada i drugih pjesama, pripovjedač bajki i sakupljač narodne tradicije, bila je naš gost na kraju školske godine 7. i 8. juna.

Predstavila nam je dio bogatog slovenačkog kulturnog naslijeđa, očarala nas svojim glasom i oduševila sviranjem na neobičnim instrumentima. Da li ste čuli kako zvuči kamenje iz najljepše rijeke na svijetu? Melodije kamenja iz Soče, citre i bas lonac, zajedno sa Ljabinim glasom, stvorili su svečanu atmosferu. To je praznik, kada učenici dobijaju potvrde za redovno pohađanje dodatne nastave slovenačkog jezika. Na nastavi učimo o slovenačkoj umjetnosti i kulturnoj baštini, a posjeta umjetnika i izvođača je posebno iskustvo. Bez podrške Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka događaji nisu mogli biti realizovani.

U petak, 7. juna, u ime Udruženja, gošću i sve učenike pozdravila je Marija Petković u sali Jevrejskog kulturnog centra. Bilo je to večer za odrasle i učenike srednjih škola. Nakon kulturnog programa, oni su dobili potvrde za pohađanje nastave, a neki su dobili i posebne nagrade, jer nikada nisu izostali sa nastave. Svima onima koji su ove godine vrijedno čitali podijelili smo čitalačke značke, kao i potvrde za učešće u projektu Biblioteka – vasiona blaga. Direktorica biblioteke Antona Tomaža Linhartar, Božena Kolman Finžgar, sa kojom saradujemo već šest godina, bila je s nama. Svake godine dodjeljuje čitalačka priznanja i donosi mnogo knjiga, tako da tokom ljeta ne zaboravimo slovenački.

Gošći je bilo lijepo među nama. Ljoba Jenče je oduševljeno napisala. „Ja zaista imam Balkan u svom srcu, ali biti među Slovencima i domaćim stanovništvom koji uče slovenski jezik je nešto posebno. Radost i nada, radoznalost i poštovanje, divljenje! Sve sam to osjetila. I takođe dušu; dok sam pjevala ljubavne pesme, svi su bili sa mnom, jer je to univerzalna tema!“

Z LJOBO JENČE SMO ZAKLJUČILI ŠOLSKO LETO

Ljoba Jenče, pevnica ljudskih balad in drugih pesmi, pripovedovalka pravljic in zbirateljica ljudskega izročila, je bila 7. in 8. junija naša gostja ob zaključku šolskega leta.

Predstavila nam je del bogate slovenske kulturne dediščine, očarala nas je s svojim glasom in navdušila z igranjem na nenavadna glasbila. Ste že slišali, kako zvenijo kamni iz najlepše reke na svetu? Melodije kamnov iz Soče, citer in lončenega basa so skupaj z Ljobinim glasom ustvarile praznično vzdušje. Praznik je, ko sto učencev dobi potrdila za redno obiskovanje dopolnilnega pouka slovenščine. Pri pouku se učimo o slovenski umetnosti in kulturni dediščini, obisk ustvarjalcev in poustvarjalcev pa je posebno doživetje. Brez podpore Bralne značke Slovenija in Društva Slovencev Triglav Banjaluka prireditelj ne bi mogli izpeljati.

V imenu Društva je v petek, 7. junija, v dvorani Židovskega kulturnega centra gostjo in vse učence pozdravila Marija Petković. To je bil večer za odrasle in srednješolce. Po kulturnem programu so prejeli potrdila za obiskovanje pouka, nekateri pa tudi posebne nagrade, saj pri pouku nikoli niso manjkali. Vsem, ki so to šolsko leto pridno brali, smo podelili priznanja bralne značke in tudi potrdila za sodelovanje v projektu Knjižnica – vesolje zakladov. Z nami je bila direktorica knjižnice Antona Tomaža Linhartar Božena Kolman Finžgar, s katero sodelujemo že šest let. Vsako leto podeli bralna priznanja, prinese pa tudi veliko knjig, da poleti ne bomo pozabili na slovenščino.

Gostjama je bilo med nami lepo. Ljoba Jenče je navdušena napisala. »Resda imam Balkan v svojem srcu, a biti pri Slovencih in domačinih, ki se učijo slovenski jezik, je čisto nekaj posebnega. Veselje in upanje, radovednost in spoštovanje, občudovanje! Vse to sem občutila. Pa tudi dušo; ko sem pela ljubzenske pesmi, so bili vsi z menoj, saj je to univerzalna tema!«

Barbara Hanuš

PRIZNANJA, NAGRADE ZA UČENIKE DODATNE NASTAVE SLOVENAČKOG JEZIKA

U petak, 7. juna, u Jevrejskom kulturnom centru u Banjaluci, odrasli i srednjoškolci su završili školsku godinu.

Naša gošća je bila pjevač i pripovjedač Ljoba Jenče. Sa starim narodnim pjesmama i bajkama, koje prikupljanjem i izvođenjem štiti od zaborava, ona je očarala sve slušaoce. U subotu, 8. juna, pojavila se iu Klubu nacionalnih manjina, a pozvani su osnovci i njihovi roditelji. Mladen Bubonjić je pozdravio gošću u ime Udruženja Slovenaca Triglav, dok je učiteljica Barbara Hanuš zahvalila roditeljima, koji su ohrabрили djecu da nauče jezik, i Udruženju koje uvijek ima otvorena vrata za goste iz Slovenije.

Ljoba Jenče je pripremila program u kojem smo svi aktivno učestvovali. Najhrabriji u pjevanju su bili najmlađi koji su tek počeli učiti slovenački jezik. Upravo u ovoj grupi je mnogo onih koji nikada ne propuštaju nastavu, a pored potvrda za pohađanje nastave, dobijaju i nagrade. Među njima su i marljivi čitaoci. Dobili su nagrade od udruženja Čitalačka značka Slovenije i nagrade za učešće u projektu Biblioteka – vasiona blaga. Predstavila ga je direktorica biblioteke Antona Tomaža Linhartar iz Radovljice, Božena Kolman Finžgar, koja uvijek osigurava da našim učenicima ne ponestane materijala za čitanje.

Učenici učestvuju u brojnim umjetničkim i književnim takmičenjima. Veće prije završetka nastave, Slavističko udruženje Dolenjske i Bele Krajine objavilo je pobjednike književnog takmičenja Uhvaćeni trenuci. Jelena Sibinović osvojila je drugo mjesto među učenicima osnovnih škola, dok su Elena i Mihaela Lunić objavile tekstove u zbirki koje izdaje to udruženje. Učenice nisu mogle da učestvuju u ceremoniji dodjele nagrada u Novom Mestu, a sada su primili zbirku, dok je Jelena takođe dobila priznanje i knjigu.

Svaki učenik je dobio bilten. To smo mi. Čitajući tekstove i gledajući fotografije, možemo da proživimo sve ono što se dešavalo u ovoj školskoj godini. Puno događaja, puno uspomena! Ne samo za nastavu, već i za sve što se dešava u školi. Kraj školske godine je takođe jedan od važnih događaja.

PRIZNANJA, NAGRADE ZA UČENCE DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE

V petek, 7. junija, so v Židovskem kulturnem centru v Banjaluki odrasli in srednješolci praznično zaključili šolsko leto.

Naša gostja je bila pevka in pripovedovalka Ljoba Jenče. S starimi ljudskimi pesmimi in pravljicami, ki jih s svojim zbiranjem in poustvarjanjem varuje pred pozabo,

je očarala vse poslušalce. V soboto, 8. junija, je nastopila še v Klubu narodnih manjšin, povabljeni so bili osnovnošolci in njihovi straši. Mladen Bubonjić je gostjo pozdravil v imenu Društva Slovencev Triglav, učiteljica Barbara Hanuš pa se je zahvalila staršem, ki otroke spodbujajo pri učenju jezika, in Društvu, ki ima vedno odprta vrata za goste iz Slovenije.

Ljuba Jenče je pripravila program, pri katerem smo vsi aktivno sodelovali. Najbolj pogumno so pri petju pesmi pomagali najmlajši, ki so se slovenščino komaj začeli učiti. Prav v tej skupini je veliko takih, ki pouka nikoli ne zamudijo, zato so poleg potrdil za obiskovanje pouka prejeli še nagrade. Med njimi so tudi pridni bralci. Prejeli so priznanja Društva Bralna značke Slovenije in priznanja za sodelovanje pri projektu Knjižnica – veselje zakladov. Podelila jih je direktorica Knjižnice Antona Tomaža Linhartar iz Radovljice Božena Kolman Finžgar, ki vedno poskrbi, da našim učencem ne zmanjka gradiva za branje.

Učenci sodelujejo na številnih likovnih in literarnih natečajih. Večer pred našim zaključkom pouka je Slavistično društvo Dolenjske in Bele krajine razglasilo nagrajence literarnega natečaja Ujeti trenutki. Drugo mesto med osnovnošolci je osvojila Jelena Sibinović, v zborniku, ki ga je Društvo izdalo, pa sta objavljeni še besedili Elene in Mihaele Lunić. Učenke se niso mogle udeležiti podelitve v Novem mestu, zato so zdaj prejele zbornike, Jelena pa tudi priznanje in knjigo.

Vsak učenec je dobil bilten To smo mi. Ob branju besedil in opazovanju fotografij lahko podoživimo vse, kar se je to šolsko leto dogajalo. Veliko dogodkov, veliko spominov! Ne le na pouk, ampak tudi na vse, kar se dogaja ob pouku. Tudi zaključek šolskega leta je eden izmed pomembnih dogodkov.

Barbara Hanuš

KAKO LJETI SPOJITI ZABAVNO I KORISNO

Ako želite kombinovati zabavu s nečim korisnim, učestvujte u nekoj od ljetnih slovenačkih škola koje se ovih dana odvijaju u Sloveniji.

Za vrijeme školskih praznika na različitim mjestima razni organizatori organizuju ljetne škole i kampove na kojima možete upoznati vršnjake i naučiti slovenački. U nekim je programima naglasak na učenju gramatičkih struktura, u drugim na komunikaciji i učenju o slovenačkoj kulturi, dok je većina programa osmišljena ujutro za učenje jezika, a popodne i vikendom za zabavu, sportske i kreativne aktivnosti i izlete.

Dana 12. jula sa zanimljivim događajem završena je 14. Omladinska ljetna škola slovenačkog jezika, u organizaciji Centra za slovenski jezik kao drugog/stranog jezika, koja djeluje pod pokroviteljstvom Filozofskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani. U četvrtoj grupi koju su predvodile Anja Corel i Irina Lešnik bile su Elena Lunić iz Slatine i Leonora Štefanac iz Teslića. Troje naših studenata ovih je dana u Kopru. Ljetnu školu „Halo, ovdje slovenački Mediteran“ organizuje Humanistički fakultet Univerziteta na Primorskom. Većina naših učenika okupiće se u ljetnoj školi „Slovenački na malo drugačiji način“, koju će u Murskoj Soboti pripremiti Slovenačka iseljenička matica. U Murskoj Soboti održaće se kamp Iskusimo Sloveniju, u organizaciji Zavoda za obrazovanje RS i Centra za školske i vannastavne aktivnosti. Oni su i organizatori ljetne škole slovenačkog jezika u Tolminu. Od 1991. godine više od

1600 djece i adolescenata slovenačkog porijekla iz inostranstva pohađalo je škole u organizaciji Zavoda za školstvo RS. Sve ove škole i kampove sufinansira Ministarstvo obrazovanja, nauke i sporta.

Djeca i mladi su tako u stanju upoznati domovinu svojih predaka. Neki u Sloveniji govore prve slovenačke riječi, drugi učvršćuju svoje jezičke vještine, a svi sklapaju nova prijateljstva s vršnjacima iz cijelog svijeta i vraćaju se kući još više motivisani za učenje jezika.

KAKO POLETI ZDRUŽITI ZABAVNO S KORISTNIM

Če želite združiti zabavno s korisnim, se udeležite ene izmed poletnih šol slovenščine, ki te dni potekajo v Sloveniji.

Med šolskimi počitnicami v različnih krajih različni organizatorji pripravijo poletne šole in tabore, na katerih lahko spoznate vrstnike in se učite slovenščino. Pri nekaterih programih je poudarek na učenju slovničnih struktur, pri drugih na komunikaciji in na spoznavanju slovenske kulture, večina programov pa je pripravljenih tako, da so dopoldnevi namenjeni učenju jezika, popoldnevi in vikendi pa zabavnim, športnim in ustvarjalnim dejavnostim ter izletom.

12. julija se je v Ljubljani z zanimivo prireditvijo zaključila 14. Mladinska poletna šola slovenskega jezika, ki jo organizira Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ki deluje pod okriljem Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. V četrti skupini, ki sta jo vodili Anja Corel in Irina Lešnik, sta bili tudi Elena Lunič iz Slatine in Leonora Štefanac iz Teslića. Trije naši učenci so te dni v Kopru. Poletno šolo Halo, tukaj slovenski Mediteran organizira Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem. Največ naših učencev se bo zbralo na poletni šoli Slovenščina malo drugače, ki jo bo v Murski Soboti pripravila Slovenska izseljenska matica. V Murski Soboti bo še tabor Doživimo Slovenijo, ki ga organizirata Zavod RS za školstvo in Center šolskih in obšolskih dejavnosti. To sta tudi organizatorja poletne šole slovenščine v Tolminu. Od leta 1991 se je šol v organizaciji Zavoda RS za školstvo udeležilo več kot 1600 otrok in mladostnikov slovenskega porekla iz tujine. Vse te šole in tabore sofinancira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Otroci in mladostniki imajo tako možnost spoznavati domovino svojih prednikov. Nekateri v Sloveniji spregovorijo prve slovenske besede, drugi utrdijo znanje jezika, vsi pa spletejo nova prijateljstva z vrstniki z vsega sveta in se vrnejo domov še bolj motivirani za učenje jezika.

Barbara Hanuš

KAMP BOČICA 2019

U periodu od 29. do 31. avgusta 2019. godine na planinarskom izletištu Bočica kod Kaknja održan je peti kamp za potomke Slovenaca iz Bosne i Hercegovine. U trodnevnom druženju djeca iz Banjaluke, Kaknja, Tuzle i Zenice imali su niz aktivnosti koje su upotpunile ionako prekrasnu atmosferu na ovom izletištu iznad Kaknja.

Prvog dana, po dolasku gostiju, domaćini su organizovali kratak obilazak najznačajnijih znamenitosti Kaknja, kao što su muzej, galerija, spomenici u gradu i uža gradska jezgra. Nakon toga smo se zaputili na Bočicu gdje su nas domaćini dočekali pićem dobrodošlice i ručkom. Za djecu je organizovan turnir u igri „Čovječe, ne ljuti se“. Inače, prvo mjesto je osvojila Katja Lunić iz Udruženja Slovenaca RS „Triglav“ Banja Luka. Nakon turnira, djeca su igrala odbojke i košarke, dok su se nakon večere uz pjesmu i igru malo bolje upoznali i zbližili.

Sljedeći dan domaćini su nas odveli na vidikovac Gradina iznad Kaknja. Usput su nam pokazali istorijsku lokaciju Nekropole na kojoj se nalazi veliki broj stećaka. Nakon dvosatne šetnje vratili smo se u planinarski dom gdje je nakon ručka organizovano takmičenje u odbojci. Pobjedu je odnijela kombinovana ekipa domaćina i djece iz Tuzle. Nakon sportskih aktivnosti, domaćini su za goste priredili raskošnu večeru. Večeri su, pored djece iz slovenačkih udruženja iz BiH, prisustvovali i članovi UO udruženja iz Kaknja. Nakon večere, djeca su se do dugo u noć družila uz logorsku vatru.

Posljednjeg dana druženja na taboru na Bočici dodijeljena su priznanja za učesnike nakon čega smo se rastali uz nadu i želje za skorašnjim viđenjem.

SA ROVKOM ČRKOLOVKOM U SVIJET KNJIGE

Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka ove godine se pridružuje Nacionalnom mjesecu zajedničkog čitanja.

Prvi događaj bio je organizovan u saradnji s Centralnom bibliotekom Srečka Vilhara Kopar. Bibliotekarke Urška Bonin i Tjaša Jazbec zajedno sa direktorom biblioteke Davidom Runkom posjetile su učenike dodatne nastave slovenačkog jezika u Slatini i Banjoj Luci. Predstavili su projekat Rovka Črkolovka. To je takmičenje u čitanju, u Sloveniji je namijenjeno učenicima 5. i 6. razreda, učestvuju i učenici iz Italije i Austrije, a ove godine po prvi put učenici iz Bosne i Hercegovine. Na takmičenju će se uključiti dvije grupe: učenici iz Slatine i učenici iz Banjaluke. Kako njihovo znanje jezika nije isto kao znanje slovenačkog jezika vršnjaka u Sloveniji, mi ćemo izabrati kraće knjige dopunjene ilustracijama. Naši učenici će takođe

ocijeniti knjige koje su pročitali i upisati svoje komentare. Tokom nastave ćemo razgovarati o sadržaju pročitanih knjiga, a ilustriraćemo i tekstove.

Prezentaciji projekta prisustvovali su roditelji učenika koji su ispunili pristupnicu. Podrška roditelja neophodna je da dijete posegne za knjigom u slobodno vrijeme. Gosti iz Kopra donijeli su nam mnogo zanimljivih knjiga, a sada imamo novu policu s knjigama za čitanje u Banjaluci. U Slatini nas je čekao bibliobus, jer dostupnost knjiga značajno utiče na motivaciju za čitanje. Naši učenici postali su članovi biblioteke u Kopru, što im omogućava da posuđuju e-knjige dostupne putem web portala Biblos.si. Bibliotekari su nam pokazali snimke prošlogodišnjeg završnog događaja, naglašavajući važnost bilježenja komentara o knjigama i čitanja zanimljivih podataka vezanih za knjige uključene u takmičenje. Sve to možete pronaći na web stranici Čitajmo sa Rovkom Črkolovkom.

Dok čitaju, učenici će poboljšati svoje jezičke vještine, svi će dobiti priznanje od Rovke, a oni koji pročitaju najviše knjiga, napišu najbolji komentar ili naslikaju najoriginalnije ilustracije knjiga, dobiće lijepu nagradu - prisustvoće zatvaranju događanja u Kopru u aprilu.

Z ROVKO ČRKOLOVKO V SVET BRANJA

Društvo Slovencev Triglav Banjaluka se tudi letos pridružuje Nacionalnemu mesecu skupnega branja.

Prvi dogodek smo izvedli v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper. Knjižničarki Urška Bonin in Tjaša Jazbec sta skupaj z direktorjem knjižnice Davidom Runkom obiskali učence dopolnilnega pouka slovenščine v Slatini in Banjaluki. Predstavili sta projekt Rovka Črkolovka. To je bralno tekmovanje, v Sloveniji je namenjeno učencem 5. in 6. razreda, sodelujejo tudi učenci iz Italije in Avstrije, letos pa prvič še učenci iz Bosne in Hercegovine. Tekmovanju se bosta pridružili dve skupini: učenci iz Slatine in učenci iz Banjaluke. Ker njihovo znanje jezika ni enako znanju slovenščine vrstnikov v Sloveniji, bomo izbirali med krajšimi knjigami, ki jih dopolnjujejo ilustracije. Tudi naši učenci bodo prebrane

knjige ocenili in vpisali svoje komentarje. Pri pouku se bomo pogovarjali o vsebini prebranih knjig, besedila bomo tudi ilustrirali.

Predstavitve projekta so se udeležili starši učencev, ki so izpolnili prijavni obrazec. Spodbuda staršev je nujna, da otrok v prostem času poseže po knjigi. Gostje iz Kopra so nam prinesli veliko zanimivih knjig, v Banjaluki imamo zdaj novo poličko s knjigami za bralno tekmovanje. V Slatini nas je pričakal bibliobus, saj dostopnost knjig pomembno vpliva na motivacijo za branje. Naši učenci so postali člani koprške knjižnice, to pa jim omogoča, da si izposojajo e-knjige, dostopne preko spletnega portala Biblos.si. Knjižničarki sta nam pokazali posnetke lanske zaključne prireditve, poudarili sta pomen beleženja komentarjev o knjigah in branja zanimivih informacij, povezanih s knjigami, ki so vključene v tekmovanje.

Vse to najdemo na spletni strani Berimo z Rovko Črkolovko. Ob branju bodo učenci izpopolnili svoje znanje jezika, vsak bo prejel Rovkino priznanje, tiste, ki bodo prebrali največ knjig, napisali najboljši komentar ali naslikali najbolj izvirne ilustracije knjig, pa čaka lepa nagrada – aprila se bodo v Kopru udeležili zaključne prireditve.

Barbara Hanuš

POLETAVCI - LJETNI ČITAOCI

Prošle godine, više od 200 izvođača pridružilo se u Sloveniji Nacionalnom mjesecu čitanja, prijavivši više od 700 događaja.

Među izvođačima bilo je i Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka. Ne samo da se promocija čitanja odvijala na jesen, već smo se tokom cijele godine naporno trudili da bismo pročitali što više. Pozvali smo učenike da tokom praznika čitaju knjige. Kompletnu listu predale su Milica Marjanović i Sofija Mihajlović. Ovako su postali poletavie - ljetni čitaoci. Dobile su priznanje, značku i majicu. Dodjela nagrada bila je jedan od događaja ovogodišnjeg Nacionalnog mjeseca čitanja. Čestitamo mladim čitaocima!

POLETAVKI - POLETNI BRALKI

Nacionalnemu mesecu skupnega branja se je lani v Sloveniji pridružilo več kot 200 izvajalcev, prijavi so več kot 700 dogodkov.

Med izvajalci je bilo tudi Društvo Slovencev Triglav Banjaluka. Spodbujanje branja ni potekalo le jeseni, ampak smo se vse leto trudili, da bi čim več brali. Šolarje smo povabili, naj med počitnicami prebrane knjige vpisujejo v bralne sezname. Poln seznam sta oddali Milica Marjanović in Sofija Mihajlović. Tako sta postali poletavki – poletni bralki. Prejeli sta priznanje, značko in majico. Podelitev priznanj je bil eden izmed dogodkov letošnjega Nacionalnega meseca skupnega branja. Čestitamo mladima bralkama!

Barbara Hanuš

KNJIŠKI MOLJAC U SLATINI

Učenike Osnovne škole „Holandija“ u Slatini je u sedmici djeteta posjetio knjiški moljac.

Maskota, koja nam govori kako knjiga nastaje, došla je iz Ljubljane - iz Javne agencije za knjigu RS, pa je zato govorio slovenački. Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika Katja, Gabrijela, Lucija i Stefan preveli su njegovu priču na srpski jezik. Priča je napisana u stripu Put knjige, koji je napisao Žiga X Gombač, a ilustrovao David Krančan. Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka pobrinulo se da učenici koji ne razumiju slovenački sada imaju dvojezično izdanje ove knjižice.

Učenici trećeg razreda su sa zanimanjem slušali priču o knjiškom moljcu, saznali su o knjigama koje čitaju slijepa i slabovidna lica i kako se pomoću gestikulacije približiti gluhim i gluhonijemima. Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika pomagali su mlađim vršnjacima u rješavanju radnog lista. Podsticanje čitanja važan je zadatak škole, pa je knjiški moljac, uz pozdrav, poželio svima mnogo radosti uz dobre knjige.

KNJIŽNI MOLJ V SLATINI

Učence Osnovne škole Holandija v Slatini je v tednu otrocka obiskal knjižni molj.

Maskota, ki nam predstavi, kako nastane knjiga, je prišla iz Ljubljane – iz Javne agencije za knjigo Republike Slovenije, zato je molj govoril slovensko. Učenci dopolnilnega pouka slovenščine Katja, Gabrijela, Lucija in Stefan so njegovo zgodbo prevajali v srbsčino. Zgodba je zapisana v stripu Pot knjige, napisal jo je Žiga X Gombač, ilustriral pa David Krančan. Društvo Slovencev Triglav Banjaluka je poskrbelo, da imajo učenci, ki ne razumejo slovenščine, zdaj dvojezično izdajo te knjižice.

Tretješolci so z zanimanjem prisluhili zgodbi knjižnega molja, spoznali so, kakšne so knjige, ki jih berejo slepi in slabovidni, ter kako s kretnjami zgodbe približati gluhim in gluhonemim. Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so mlajšim vrstnikom pomagali pri reševanju delovnega lista. Spodbujanje branja je pomembna naloga šole, zato je knjižni molj ob slovesu vsem zaželel še veliko veselja ob dobrih knjigah.

Barbara Hanuš

OBISK Z OBALE

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz Slatine in Banjaluke so bili aprila gostje koprskih učencev, 25. oktobra so jim vrstniki z Osnovne šole Koper obisk vrnili. Bil je prelep jesenski dan, ko je avtobus s Primorske pripeljal osnovnošolce in njihovi spremljevalki. Kosilo smo imeli v študentskem naselju, do srečanja z vrstniki je bil čas še za kratek sprehod po mestu, večer pa so Koprčani preživeli pri družinah. V soboto, 26. oktobra, smo se vsi zbrali v hotelu Četojevič, kjer je bil kviz za učence iz Niša, Zenice, Tuzle, Teslića, Slatine in Banjaluke. Gostje so z zanimanjem spremljali tekmovanje in pravilne odgovore nagradili s ploskanjem. Po kvizu so imeli prosto popoldne in večer. Vse goste seveda zanima, kaj se skriva v banjaluških trgovinah in na tržnici. Tudi okušanje čevapčičev je pomemben del obiska. Čas za prijetno druženje in za spoznavanje Banjaluke in okolice je bil tudi v nedeljo dopoldan, sredi dneva pa so se gostje poslovili od gostiteljev. Odpeljali so se še v Slatino in si ogledali ta zdraviliški kraj. Po kosilu so morali na pot. Ostajajo nova prijateljstva in lepi spomini na bivanje naših učencev v Kopru in koprskih pri nas.

Barbara Hanuš

7. KVIZ ZA UČENCE DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE

Pri dopolnilnem pouku slovenščine v Banjaluki in Slatini začetek šolskega leta posvetimo pripravam na kviz.

Letošnji kviz, ki je bil v soboto, 26. oktobra, v hotelu Četojevič, je bil že sedmi. Kviz pripravlja in vodi Darko Hederih. On sestavlja vprašanja za priljubljena kviza Vem in Joker, ki ju gledalci prvega programa slovenske televizije dobro poznajo. Dolga leta je za šolarje pripravljala oddajo Male sive celice in izdal tudi več knjig s tem naslovom. Darko Hederih je magister psihologije, v Mariboru je zaposlen kot šolski psiholog. Vsako leto skrbno izbere temo kviza, naloga učiteljc dopolnilnega pouka slovenščine pa je, da otroke motivirajo za učenje in izberejo zanimiva učna gradiva.

Letos smo se pogovarjali o sadju, zelenjavi, žitih, stročnicah in začimbah. Vemo, kako pomembna je v času odraščanja zdrava prehrana. Ob pripravah na kviz smo izvedeli marsikaj novega o živilih, naučili smo se slovenske besede in razmišljali, zakaj moramo v svojo prehrano vključiti sadje in zelenjavo. Kviza so se udeležili učenci iz Niša, Zenice, Tuzle, Teslića, Slatine in Banjaluke. Vsi so hitro in pravilno odgovarjali na vprašanja, nobeno vprašanje ni ostalo brez odgovora. Zmagala je ekipa Slatine, ki so jo sestavljali Marko Budiša, Stefan Kuprešak in Katja Lunić. Kviz pa ni le priložnost, da učenci pokažejo svoje znanje, ampak predvsem priložnost za druženje otrok slovenskega porekla iz različnih društev Slovencev v Bosni in Hercegovini. Vsako leto smo veseli tudi gostov iz Srbije – letos sta bila z nami učenca iz Slovenske kulturne skupnosti France Prešeren Niš.

7. KVIZ ZA UČENIKE DODATNE NASTAVE SLOVENAČKOG JEZIKA

U dodatnoj nastavi slovenačkog jezika u Banjaluci i Slatini početak školske godine posvećen je pripremi za kviz.

Ovogodišnji kviz, koji je u subotu, 26. oktobra, održan u hotelu Četojević, bio je sedmi po redu. Kviz priprema i vodi Darko Hederih. Sastavlja pitanja za popularni kviz Znam i Joker koji su dobro poznati gledaocima prvog programa Televizije Slovenija. Dugi niz godina pripremao je emisiju Male sive ćelije za školarce, a objavio je i nekoliko knjiga s ovim naslovom. Darko Hederih je magistar psihologije i zaposlen je kao školski psiholog u Mariboru. Svake godine pažljivo odabire temu kviza, a zadatak učitelja dodatne nastave slovenačkog jezika je motivisati djecu za učenje i odabrati zanimljiv nastavni materijal.

Ove godine razgovarali smo o voću, povrću, žitaricama, mahunarkama i začimima. Znamo važnost zdrave prehrane tokom odrastanja. Pripremajući se za kviz, naučili smo puno o hrani, naučili slovenačke riječi i razmišljali zašto bismo trebali uključiti voće i povrće u našu prehranu. Kvizu su prisustvovali učenici iz Niša, Zenice, Tuzle, Teslića, Slatine i Banjaluke. Svi su odgovarali na pitanja brzo i tačno, nijedno pitanje nije ostalo bez odgovora. Ekipa Slatine pobedila je i to u sastavu Marko Budiša, Stefan Kuprešak i Katja Lunić. Kviz nije samo prilika učenicima da pokažu svoje znanje, nego prije svega prilika za druženje djece slovenačkog porijekla iz različitih udruženja Slovenaca u Bosni i Hercegovini. Svake godine dočekamo i goste iz Srbije - ove godine su s nama bili učenici Slovenske kulturne zajednice France Prešeren Niš.

Barbara Hanuš

NEMA TU NIŠTA HEMINGVEJSKOG

U gotovo punoj sali Banskog dvora Kulturnog centra u četvrtak uveče (22. novembra) održana je promocija najnovijeg dvotomnog romana književnika Zdravka Kecmana „Trubač fronta na Soči“. O romanu su govorili Miljko Šindić i Aleksandra Čvorović, a učestvovali su i prisutni svojim diskusijama.

Ovo je najznačajnije i sigurno najvrednije književno djelo kojeg je Kecman do sada napisao, i da ne ostavlja čitaocu ni trenutka vremena, već ga goni da čita. Roman je obuhvatio vrijeme od oko stotinu godina u kom se izmijenilo nekoliko država, na ovom nemirnom balkanskom prostoru. On počinje od raspada turske imperije dolaska Austrougarske monarhije, Prvi svjetski rat u cjelini, ali posebno zapadni na Soči i Pjavi. Motiv je gradnja i razgradnja, država i državnih zajednica, ali i drugog. Velika priča od lokalnog do univerzalnog. Posebno značajna je gradnja pruge, dobro poznate, Dobrljin-Novigrad-Prijedor – Usorci-Sanski Most-Drvar. Uz nju, sve se odvijalo na svojstven način, ljudski život, događaji, razvoj i propadanje. To je naš krajiški „Rat i mir“, rekao je Miljko Šindić.

Aleksandra Čvorović je istakla da se roman čita gotovo „filmskom brzinom“, pa iako je dug, slike su tako živopisne, da ne daju vremena, već vuku čitaoca da čita do samog kraja.

Autor je u svojoj priči posvetio pažnju nastanku romana, istakavši već na samom početku: Ništa tu nema hemingvejskog. Pa iako sam se fiktivno susretao ne samo sa Hemingvejem, i ne samo sa carevima, kraljevima, generalima, raznim vojskovođama, oficirima i najviše sa soldatima, te ruskim zarobljenicima, mislim da je za razliku od ranijih knjiga ovo nužno realistična priča koja ima svoje vrijeme, prostor, aktere, koja se odvija u sklopu istorijskih, društvenih procesa, ali gdje se u vrtlogu nalaze svi. Ne samo obični ljudi, porodice, soldati i njihovi nadređeni već skoro čitav svijet. Bio je to najbeskorporoluzniji rat kojeg je čovječanstvo ikada prije zapamtilo.

Roman sam počeo „upoznavati“ u svojim mladim godinama, ne samo spisateljskim već i životnim dok sam živio na tome području Soče, Pjave, Julijskih alpa. Ali priča je mnogo složenija i opširnija, mnogo slojevitija, u nju su utkani mnogi likovi i njihovi životi. Imao sam građu kakvu niko možda nije imao, ona je godinama taložena, fermentirala tako da se se stvorila potrebna distanca od svake arhivske „zaparaloznosti i dosade“, pa se tok romana odvijao u skladu sa klasičnim konceptom: početka – i kraja. Posebno su zanimljivi razni likovi, od onih domaćih, usorački, podgrmečkih i potkozarskih do sasvim drugih i drugačijih iz raznih zemalja, a koje sam lično ili posredno upoznao. Naime, gore gdje sam bio, susretao sam mnoge aktere tih ratnih događaja, bili su to oficiri i soldati koji su svake godine dolazili da obiđu mjesta na kojima su ratovali i nekim čudom ostali živi. Među njima mnogi iz naših krajeva, sela i gradova. Ti junaci su mi se uselili u život da sam sa njima, svakodnevno se družio, vodio razgovore, oni su me budili noću, nisu dali da spavam, često su mi predlagali razne stvari i ideje u romanu pa sam imao više rješenja za koja sam morao da se odlučim. Veoma sam im zahvalan za te besane noći, skoro desetogodišnjeg pisanja romana. Bilo je tu i nevjerojatnih scena, da, kroz proces pisanja romana.

Roman jednostavno nije htio da se završi. I kad je bilo logično da se završetkom Prvog svjetskog rata roman završi on je kao onaj voz „Čiro“ išao dalje. Tako je neminovno bilo baviti se „španskom groznicom“, pa Kraljevina Jugoslavija i njene turbulencije, i ubrzo stiže Drugi svjetski rat. I na kraju, veliko pitanje, kako završiti roman. A onda, dogodio se i taj „prask“. Roman se sam završio. To će čitalac pronaći u njemu.

Zdravko Kecman

20. MARTINOVANJE

„Poštovani dame i gospodo, cijenjeni gosti, dragi članovi Udruženja Triglav Banjaluka, lijepo vas pozdravljamo na ovogodišnjem 20. Martinovanju,“ tako je 24. novembra 2018. godine u salonu Valentin sve prisutne pozdravio voditelj, novinar, idejni vođa i naš prijatelj mag. Dušan Tomažič iz Maribora.

Kao i svake godine, banjalučki Slovenci su i ove proslavili stari slovenački običaj, krštenje vina. Sa nama su se družili predstavnik Konzularne kancelarije Ambasade Republike Slovenije Marjan Ristič, predstavnici Grada Banjaluka, predstavnici Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, ugledni gosti iz Banjaluke, predstavnici biblioteke Antona Tomaža Linhartta iz Radovljice, predstavnici Društva Primorci i Istrani u Prekmurju, brojni sponzori, članovi slovenačkih udruženja u BiH, predstavnici nacionalnih manjina i učitelji različitih osnovnih i srednjih škola iz Slovenije, Banjaluke i Slatine.

Počeli smo u 19.30, onako kako je bilo predviđeno. Prvi je nastupio hor Udruženja Slovenaca Triglav Davorin Jenko. Hor koji pjeva pod dirigentskom palicom mag. Vanje Topić je odlično obogatilo raspoloženje večeri. Članica našeg Izvršnog odbora Ana Marjanović je u lijepom i konciznom pozdravnom govoru podsjetila na naše članove, koji su otišli u vječnost, te podsjetila na očuvanje jezika, kulture i običaja, među koje spada i obilježavanje krštenja vina. Zatim su nastupili mladi članovi folklorne grupe Udruženja Slovenaca Triglav. Odlično su izveli koreografiju, koju je pripremio njihov vođa Predrag Savić.

Krštenje vina je ovaj put bilo jedinstveno, inovativno i za sve veseo događaj. Za nas su ga pripremili naši gosti iz Prlekije. Plodnost prleške vinske loze i sposobnost vinara iz tog područja su odavno poznati. Vrijedi napomenuti da je Udruženje Slovenaca Triglav imalo sreću i mogućnost da na Martinovanju predstavi dobro i plemenito vino mladog vinara i preduzetnika Mirana Tropa. Krštenje vina je proteklo uz baršunasti glas sv. Martina, kojeg je odglumio direktor Radija Prlek gospodin Peter Kirič uz pomoć vinogradara Mirana Tropa.

Lijepo je bilo učestvovati i uživati uz stari slovenački običaj, koji su našim gostima i nama, Slovencima, koji živimo izvan matične domovine, predstavili Dušan Tomažič, Peter Kirič, Miran Trop te muzička grupa Efekt iz Novog Mesta, koju nam je pozvala predsjednica Udruženja za razvijanje dobrovoljnog rada Novo Mesto Branka Bukovec.

Na Martinovanju je Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka predstavilo Bilten u kojem su zapisane sve aktivnosti koje Udruženje tokom cijele godine uspješno realizuje.

20. MARTINOVANJE

„Spoštovane dame in gospodje, cenjeni gostje, dragi člani Društva Triglav Banjaluka, lepo pozdravljeni na letošnjem 20. martinovanju,“ tako je 24. novembra 2018 v salonu Valentin vse prisotne pozdravil napovedovalec, novinar, idejni vodja in naš prijatelj mag. Dušan Tomažič iz Maribora.

Kot vsako leto smo tudi letos banjaluški Slovenci proslavili star slovenski običaj, krst vina. Z nami so se družili predstavnik konzularne pisarne Veleposlaništva Republike Slovenije Marjan Ristič, predstavniki Uprave mesta Banjaluka, predstavniki Ministrstva za izobraževanje in kulturo Republike Srbije, ugledni gosti iz Banjaluke, predstavnici knjižnice Antona Tomaža Linhartarja iz Radovljice, predstavniki Društva Primorci in Istrani v Prekmurju, številni sponzorji, člani slovenskih društev v BiH, člani narodnostnih skupnosti in učitelji različnih osnovnih in srednjih šol iz Slovenije, Banjaluke in Slatine.

Začeli smo ob 19.30, tako kot je bilo predvideno. Prvi so nastopili člani pevskega zbora Društva Slovencev Triglav Davorin Jenko. Zbor, ki poje pod taktirko mag. Vanje Topić, je odlično popestril razpoloženje večera. Mladi plesalci folklorne skupine Društva Slovencev Triglav so odlično izvedli koreografijo, ki jo je pripravil njihov vodja Predrag Savić. Tudi Članica našega Izvršnega odbora Ana Marjanović je v lepem jedrnatem pozdravnem govoru obudila spomin na naše člane, ki so odšli v večnost, na ohranitev jezika, kulture in običajev, med katere sodi tudi proslavitev krsta vina.

Krst vina je bil tokrat enkraten, inovativen in za vse vesel dogodek. Za nas so ga pripravili naši gosti iz Prekije. Rodovitnost prleških trt in sposobnost vinarjev iz tega področja sta znani od nekdaj. Vredno je omeniti, da je bila Društvu Slovencev Triglav dana sreča in možnost, da na martinovanju predstavijo dobro in žlahtno vino mladega vinarja in podjetnika Mirana Tropa. Krst vina je potekal ob žametnem glasu sv. Martina, ki ga je upodobil direktor Radia Prlek gospod Peter Kirič s pomočjo vinogradnika Mirana Tropa.

Lepo je bilo sodelovati in uživati ob starem slovenskem običaju, ki so ga našim gostom in nam, Slovincem, ki živimo zunaj matične domovine, predstavili Dušan Tomažič, Peter Kirič, Miran Trop ter glasbena skupina Efekt iz Novega mesta, ki jo je k nam povabila predsednica Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto Branka Bukovec.

Na martinovanju je Društvo Slovencev Triglav Banjaluka predstavilo Bilten, v katerem so zapisane vse aktivnosti, ki jih Društvo skozi vse leto uspešno uresničuje.

OTVORENA IZLOŽBA PUT KNJIGE

8. februar je slovenački kulturni praznik, dan kada se sjećamo smrti slovenačkog pjesnika Franca Prešerna. Od njegove smrti je preteklo tačno 170 godina, a njegove riječi su i danas žive.

Slovenačka književnost je u periodu romantike dosegla jedan od svojih vrhunaca. France Prešern je pokazao da je i na slovenačkom jeziku moguće izraziti najdublje misli i osjećaje.

Kulturni praznik smo u Banjaluci obilježili otvaranjem izložbe Put knjige – od autora do čitaoca. Putujuća izložba nam prikazuje proces nastajanja knjige, a brošure i plakate je u saradnji sa Društvom čitalaca Slovenije izradila i izdala Javna agencija za knjigu Republike Slovenije. Otvaranje izložbe je održano u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci Republike Srpske. U ime biblioteke nas je pozdravio Berislav Blagojević, a u ime Udruženja Slovenaca Triglav Mladen Bubonjić.

Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika su pripremili kratak program, čuli smo pjesme Kajetana Koviča, Anje Štefan i Tone Pavčeka. Srednjoškolci i odrasli su nastup zaključili sedmom strofom Prešernove pjesme Zdravljica – odnosno tekstom slovenačke himne. France Prešern je u pjesmi izrazio svoju želju za slobodom, jednakosti, bratstvom i međusobnim poštovanjem svih ljudi i tu poruku vrijedi uvijek ponavljati. Čuli smo kako pjesma glasi na slovenačkom, srpskom, engleskom, njemačkom i ruskom jeziku.

Izložbu su otvorili naši gosti iz Slovenije: autori stripa Put knjige, od autora do čitaoca, pisac Žiga X. Gombač i ilustrator David Krančan te Tjaša Urankar, stručni savjetnik za područje čitalačke kulture u Javnoj agenciji za knjigu Republike Slovenije i voditelj projekta Put knjige. Posjetioци, koji su ispunili dvoranu, sa zanimanjem su pogledali izložbu, a oduševljeni su bili knjiškim moljcem, koji u zabavnim stripovima mlade podstiče na čitanje, te su uživali i u opuštenu razgovoru sa gostima.

ODPRTJE RAZSTAVE POT KNJIGE

8. februar je slovenski kulturni praznik, dan, ko se spominjamo smrti slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Od njegove smrti je preteklo tačno 170 let, a njegove besede so žive še danes.

Slovenska književnost je v obdobju romantike dosegla enega izmed svojih vrhov. France Prešeren je pokazal, da je tudi v slovenskem jeziku mogoče izraziti najgloblje misli in občutke.

Kulturni praznik smo v Banjaluci obeležili z odprtjem razstave Pot knjige – od avtorja do bralca. Potujoča razstava nam prikaže proces nastajanja

knjige, brošure in plakate je v sodelovanju z Bralnim društvom Slovenije zasnovala in izdala Javna agencija za knjigo Republike Slovenije. Odprtje razstave je bilo v Narodni in univerzitetni knjižnici Republike Srbije, v imenu knjižnice nas je pozdravil Berislav Blagojević, v imenu Društva Slovencev Triglav pa Mladen Bubonjić.

Učenci dopolnilnega pouka slovenščine so pripravili kratek program, slišali smo pesmi Kajetana Koviča, Anje Štefan in Toneta Pavčka. Srednješolci in odrasli so nastop zaključili s sedmo kitico Prešernove pesmi Zdravljica - torej z besedilom slovenske himne. France Prešeren je v pesmi izrazil svojo željo po svobodi, enakosti, bratstvu in medsebojnem spoštovanju vseh ljudi in to sporočilo je vedno znova vredno ponavljati. Slišali smo, kako pesem zveni v slovenščini, srbsčini, angleščini, nemščini in ruščini.

Razstavo so odprli naši gostje iz Slovenije: avtorja stripa Pot knjige, od avtorja do bralca, pisatelj Žiga X Gombač in ilustrator David Krančan ter Tjaša Urankar, strokovna svetovalka za področje bralne kulture na Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije in vodja projekta Pot knjige. Obiskovalci, ki so povsem napolnili dvorano, so si z zanimanjem ogledali razstavo, navdušeni so bili nad knjižnim moljem, ki v zabavnih stripih mlade spodbuja k branju, uživali pa so tudi v sproščnem klepetu z gosti.

Barbara Hanuš

OTVORENA IZLOŽBA „NEMATERIJALNO KULTURNO NASLJEDE SLOVENIJE U SVJETLU UNESCO-ve KONVENCIJE“

U utorak, 19. februara, u 18 časova, u Banskom dvoru u Banjaluci, otvorena je izložba pod nazivom „Nematerijalno kulturno nasljeđe Slovenije u svjetlu UNESCO-ve konvencije“.

Autori putujuće izložbe plakata su dr. Nena Židov i mag. Anja Jerin, kustoskinje Slovenskog etnografskog muzeja, koji je koordinator očuvanja nematerijalnog kulturnog dobra u Republici Sloveniji. Na 24 panoa, pomoću fotografija i kratkog opisa predstavljeni su narodni običaji, vještine, zanati i druge tradicije

koje su proglašene za nematerijalno kulturno nasljeđe Slovenije od kojih su četiri uvrštene na Uneskovu Reprezentativnu listu. Radi se o heklanju čipke u Sloveniji, umjetnosti suhozidne gradnje, Škofjeloškoj pajsiji i obilasku kurenta. Dodan je još jedan pano o 20. maju – Svjetskom danu pčela, koji je kao takav na inicijativu Slovenije proglašen od strane Ujedinjenih nacija.

Izložbu je otvorila ambasadorica Republike Slovenije u BiH, N.J.E. Zorica Bukinac, koja je u svom govoru pored predstavljanja izložbe naglasila značaj očuvanja nematerijalnog kulturnog nasljeđa. Na početku otvaranja izložbe

hor „Davorin Jenko“ otpjeval je pjesmu „Tam sem jaz doma“. Otvaranju su pored članova Udruženja Slovenaca „Triglav“ Banja Luke, koji je organizator događaja, prisustvovali predstavnik Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu g. Zvone Žigon, konzul Konzularne kancelarije Ambasade Slovenije u Banjoj Luci g. Marjan Ristič, te predstavnici drugih udruženja Slovenaca iz BiH.

ODPRTJE RAZSTAVE NESNOVNA KULTURNA DEDIŠČINA SLOVENIJE V LUČI UNESCO-ve KONVENCIJE

V torek, 19. februarja, ob 18.00 je bilo v Banskem dvoru v Banjaluki odprtje razstave Nesnovna kulturna dediščina Slovenije v luči Unescove konvencije.

Avtorici potujoče razstave plakatov sta dr. Nena Židov in mag. Anja Jerin, kustosinji Slovenskega etnografskega muzeja, ki je koordinator ohranitve nesnovne kulturne dediščine v Republiki Sloveniji.

Na 24 panojih so s pomočjo fotografij in s kratkimi opisi predstavljeni narodni običaji, umetnosti, rokodelstva in ostale tradicije, ki so proglašene za nesnovno kulturno dediščino Slovenije, od tega so štiri uvrščene v Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. To so klekljanje čipk v Sloveniji, umetnost suhozidne gradnje, Škofjeloški pasijon in obhodi kurentov. Dodan je še pano o 20. maju – svetovnem dnevu čebel, ki ga je na pobudo Slovenije razglasila Organizacija Združenih narodov.

Razstavo je odprla veleposlanica Republike Slovenije v BiH Zorica Bukinac, ki je v svojem govoru poleg predstavitve razstave poudarila pomembnost ohranitve nesnovne kulturne dediščine. Na začetku odprtja razstave je MePZ Davorin Jenko zapel pesem Tam sem jaz doma. Na odprtju so bili poleg članov Društva Slovencev Triglav Banjaluka, ki je bilo organizator dogodka, prisotni predstavnik Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Zvone Žigon, vodja Konzularne pisarne v Banjaluki Marjan Ristič in predstavniki drugih slovenskih društev v BiH.

25. GODIŠNJICA SLOVENAČKOG UDRUŽENJA GRAĐANA BREZA

Nedjelja, 14. april 2019. godine je za Slovenačko udruženje građana Breza bio dan koji će zauvijek biti upisan u anale Slovenaca koji žive u BiH.

Slovenačko udruženje djeluje već 25 godina u Brezi. Brojčano malo udruženje se sve te godine trudi da očuva svoj identitet, što je bilo vidljivo i na svečanoj priredbi u Brezi. Sve prisutne, među kojima su bili ambasadorica Republike Slovenije N.J.E. Zorica Bukinac, kao i dr Zvone Žigon i Suzana Martinez iz Kancelarije Republike Slovenije za Slovence po svijetu, učiteljica slovenačkog jezika Mateja Kregar, predstavnici grada Breza, članovi slovenačkih udruženja iz Kaknja, Zenice, Sarajeva i Udruženja Slovenaca RS Triglav Banjaluka, pozdravila je predsjednica Slovenačkog udruženja građana Breza gđa Ina Bartula. U kratkom programskom dijelu su nastupili stariji članovi udruženja domaćina koji pohađaju dodatnu nastavu slovenačkog jezika, te Mješoviti hor Camerata Slovenica iz Sarajeva. Predstavnik Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu Zvone Žigon je čestitao predsjednici udruženja Breza za uspješno vođenje udruženja i predao joj priznanje povodom jubileja udruženja. Čestitke su uslijedile i od predstavnika ostali slovenačkih udruženja u BiH.

Nakon zvanične svečanosti je uslijedilo druženje.

25. OBLETNICA SLOVENSKEGA ZDRUŽENJA MEŠČANOV BREZA

Nedjelja, 14. april 2019, je bil za Slovensko združenje meščanov Breza dan, ki bo za vedno zapisan v analih Slovencev, ki živijo v Bosni in Hercegovini.

25 let deluje v Brezi Slovensko društvo. Številčno majhno društvo se vsa ta leta trudi, da ohrani svojo identiteto, kar je bilo vidno tudi na svečani prireditvi v Brezi. Vse prisotne, med katerimi so bili veleposlanica Republike Slovenije Zorica Bukinac, dr. Zvone Žigon in Suzana Martinez z Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, učiteljica slovenščine Mateja Kregar, vodilni predstavniki mesta Breza, člani slovenskih društev iz Kaknja, Zenice, Sarajeva in Društva Slovencev RS Triglav Banjaluka, je pozdravila predsednica Slovenskega združenja meščanov Breza gospa Ina Bartula. V kratkem programu so nastopili starejši člani društva gostitelja, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenščine in MePZ Camerata Slovenica iz Sarajeva. Predstavnik Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu Zvone Žigon je čestital predsednici društva Breza za uspešno vodenje društva in ji predal priznanje ob jubilejni obletnici društva. Čestitke so sledile tudi od predstavnikov ostalih slovenskih društev v BiH.

Po uradni svečanosti je sledilo druženje.

PUTEM NAŠIH PREDAKA

U Sloveniji je mnogo lijepih kutaka i Udruženje Slovenaca Triglav svake godine odvede svoje članove u neki slovenački kraj.

U pripremi izleta nam pmažu domaćini, jer oni najbolje znaju čime će oduševiti posjetioce. Na ekskurzijama pod nazivom Putem naših predaka, upoznajemo prirodne i kulturne znamenitosti, značajna jela i još svašta nešto, što obični turisti ne vide.

Ove godine smo otišli u Kopar i okolinu. Osnovci i srednjoškolci su otišli kod vršnjaka, a program za odrasle je Nataši Kajmaković pomogla pripremiti Luana Malec iz Centralne biblioteke Srečka Vilharja Kopar. Po dolasku nam je vodič zanimljivim pričama približio historiju grada. U Kopar smo došli 23. aprila, kada obilježavamo Svjetski dan knjige, zato smo Noć knjige obilježili u biblioteci. Priredili su nam prijatan prijem, pozdravio nas je direktor David Runko, a interpretacijom svoje pjesme Rumi i kapetan nas je uz šarene ilustracije Ejti Štih očarala dramska glumica i pisac Saša Pavček. Veče, koje će svima ostati u lijepom sjećanju!

U srijedu, 24. aprila, smo prvo obišli Krajinski park Sečoveljske soline. Saznali smo kako se vadi so tradicionalnim postupkom. Put nas je vodio još do Pirana, posjetili smo Tartinijev trg i Trg 1. maja, popeli smo se i do crkve sv. Jurija. Ručak smo imali u Hrastovlju – u gostionici Švab su skuhalo bobiče – tradicionalnu istarsku mineštru. Ponudili su je uz svježe pečeni hljeb. Jedna od najznačajnijih kulturnih znamenitosti slovenske Istre je crkva sv. Trojice u Hrastovlju, uvrštena na spisak svjetske kulturne baštine. Pogledali smo znamenite freske i natpise ispisane glagoljicom. Zadnja tačka našeg cjelodnevnog izleta su bile Marzige, selo koje se nalazi na 280 metara nadmorske visine i nudi divan pogled na Koparski zaliv. Zaustavili smo se kod spomenika žrtvama fašizma i kod vinske fontane – to je jedina fontana za degustaciju vina u Evropi.

U četvrtak, 25. aprila, smo prošetali po Kopru, a neki i do Izole. Popodne smo, puni lijepih utisaka, krenuli kući. Svaka ekskurzija nam otkrije nešto novo, tako polako sastavljamo mozaik raznolikih slovenačkih krajeva.

PO POTEH NAŠIH PREDNIKOV

V Sloveniji je veliko lepih kotičkov in Društvo Slovencev Triglav vsako leto popelje svoje člane v eno izmed slovenskih pokrajin.

Pri pripravi izletov nam pomagajo domaćini, saj oni najbolje vedo, s čim bodo navdušili obiskovalce. Na ekskurzijah, ki se imenujejo Po poteh naših prednikov, spoznamo naravne in kulturne znamenitosti, značilne jedi in še marsikaj, česar običajni turisti ne vidijo.

Letos smo se odpravili v Koper in okolico. Osnovnošolci in dijaki so odšli k vrstnikom, program za odrasle pa je Nataši Kajmaković pomagala pripremiti Luana Malec iz Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper. Po prihodu nam je vodič z zanimivimi zgod-

bami približal zgodovino mesta. V Koper smo prišli 23. aprila, ko praznujemo svetovni dan knjige, zato smo Noč knjige praznovali v knjižnici. Pripravili so nam prijazen sprejem, pozdravil nas je direktor David Runko, z interpretacijo svoje pesnitve Rumi in kapitan pa nas je ob barvitih ilustracijah Ejti Štih očarala dramska igralka in pisateljica Saša Pavček. Večer, ki bo vsem ostal v lepem spominu!

V sredo, 24. aprila, smo najprej obiskali Krajinski park Sečoveljske soline. Spoznali smo, kako poteka pridelava soli po tradicionalnih postopkih. Pot nas je vodila še do Pirana, ogledali smo si Tartinijev trg in Trg 1. maja, povzpeli pa smo se tudi do cerkve sv. Jurija. Kosilo smo imeli v Hrastovljah – v gostišču Švab so skuhalo bobiče – tradicionalno istrsko mineštro. Ponudili so jo s sveže pečenim kruhom. Ena najpomembnejših kulturnih znamenitosti slovenske Istre je cerkev sv. Trojice v Hrastovljah, uvrščena je na seznam svetovne kulturne dediščine. Ogledali smo si znamenite freske in napise v glagolici. Zadnja točka našega celodnevnega izleta so bile Marezige, vas, ki leži 280 metrov nad morjem in nudi čudovit razgled na Koprski zaliv. Ustavili smo se pri spomeniku žrtvam fašizma in pri vinski fontani – to je edina fontana za degustacijo vin v Evropi.

V četrtek, 25. aprila, smo se sprehodili po Kopru, nekateri pa tudi do Izole. Popoldan smo se polni lepih vtisov vračali domov. Vsaka ekskurzija nam odkrije nekaj novega, tako počasi sestavljamo mozaik raznolikih slovenskih pokrajin.

Barbara Hanuš

MePZ DAVORIN JENKO I DJEČIJA FOKLORNA GRUPA DS TRIGLAV NA KONCERTU U GP JAZAVAC U BANJALUCI

U subotu, 4. maja 2019. godine, hor Davorin Jenko i Dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca Triglav učestvovali su kao gosti na koncertu u organizaciji Hrvatskog društva "Istra" Piran.

Koncert je održan u Gradskom pziorištu Jazavac, a uz Hrvatsko društvo "Istra" Piran, učestvovali su i hrvatska pjesnička udruga "Nada" Banjaluka, hor Davorin Jenko i Dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka.

Koncert od sat i po za mnoge koji su bili prisutni bio je uspješan. Veći dio koncerta bio je posvećen organizatoru. U Istri postoji nekoliko društava, kao što su Hkd Istra Piran, folklorna grupa koja se predstavila splitskim plesovima, Ženska klapa Hkd Piran i Lavov zbor, a koncert su obogatili i pomenuti gosti.

Tvrđnja da je pjesma ona koja najlakše zbližava upravo je ovaj koncert. Želja svih je da će se susreti nastaviti i u budućnosti.

MePZ DAVORIN JENKO IN OTROŠKA FOKLORNA SKUPINA DS TRIGLAV NA KONCERTU V MG JAZAVAC V BANJALUKI

V soboto 4. maja 2019, sta MePZ Davorin Jenko in Otroška folklorna skupina Društva Slovencev Triglav kot gosta sodelovala na koncertu, katerega organizator je bilo Hrvaško društvo Istra Piran.

Koncert je bil v Mestnem gledališču Jazavac in na njem so poleg Hrvaškega društva Istra Piran sodelovali tudi Hrvaško pevsko društvo Nada Banjaluka, MePZ Davorin Jenko in Otroška folklorna skupina Slovenskega društva Triglav Banjaluka.

Uro in pol dolg koncert je bil uspešen. Večji del koncerta je bil posvečen organizatorju. V Istri deluje več Društev, kot so HKD Istra Piran, folklorna skupina, ki se je predstavila s splitskimi plesi, Ženska klapa Hkd Piran in Zbor lavanda. Nastop so popestrili gosti.

Zatišje večletnega druženja je na sinočnjem koncertu ponovno obudilo mnoge spomine. Ta koncert je bil potrditev, da je pesem tista, ki najlažje združuje. Želja vseh je, da se bodo srečanja tudi v bodoče nadaljevala.

KONCERT „DAVORIN JENKO OKUPLJA I UJEDINJUJE“ U BANJALUCI

Kamerni hora Davorina Jenka Cerklje, koji djeluje pod istim nazivom, čuva tradiciju izabranog muškog pjevanja i donosi publici slovenačku pjesmu.

Hor, predvođen dirigentom Jožefom Močnikom, koji trenutno broji gotovo tridesetak pjevača svih generacija, jedan je od čvrstih kulturnih stubova na opštinskoj, regionalnoj i cijeloj slovenačkoj teritoriji. Željeli su sa nama podijeliti našu slovenačku pjesmu, te su nam dali poticaj za gostovanje i saradnju s našim horom i udruženjem.

U subotu, 11. maja 2019. godine, koncert "Davorin Jenko okuplja i ujedinjuje" u dvorani Doma mladih u Banja Luci. Ovaj koncert nije bio vezan samo uz pjesmu, već i ime slovenačkog kompozitora - Davorina Jenka, koje nose oba hora. Na koncertu smo čuli slovenačke narodne pesme i brojna druga muzička djela, uključujući pjesme na stihove poznatih slovenačkih pesnika.

Naš hor Davorin Jenko, predvođen dirigentom mag. Vanjom Topić se predstavio slovenačkim narodnim i umjetničkim pjesmama i starogradskim pjesmama. Koncert dva slovenačka hora istog naziva "Davorin Jenko" bio je jedinstven.

Članovi našeg udruženja pokušali su da prvi susret sa pjevačima iz Cerklja učine najljepšim. Ponovo ćemo se sastati i ove godine zajedno pjevati na koncertu koji će se održati u oktobru u Cerklju na Gorenjskem.

KONCERT „DAVORIN JENKO ZBLIŽUJE IN ZDRUŽUJE“ V BANJALUKI

Komorni moški pevski zbor Davorina Jenka Cerklje, ki deluje v okviru istoimenskega kulturnega društva, ohranja tradicijo ubranega moškega petja ter poslušalcem prinaša slovensko pesem.

Zbor pod vodstvom dirigenta Jožefa Močnika, ki trenutno šteje skoraj trideset pevcev vseh generacij, je eden trdnih kulturnih stebrov v občinskem, regijskem in celotnem slovenskem prostoru. Našo slovensko pesem so želeli deliti tudi z nami in zato so dali pobudo za gostovanje pri nas in sodelovanje z našim pevskim zborom in društvom.

V soboto, 11. maja 2019, je bil v dvorani Mladinskega doma v Banjaluki skupen koncert Davorin Jenko zbližuje in združuje. Tega koncerta ni povezovala le pesem, temveč tudi ime slovenskega skladatelja - Davorina Jenka, ki ga nosita oba zbora. Na koncertu smo slišali slovenske ljudske pesmi in številna druga glasbena dela, tudi skladbe na besedila znanih slovenskih pesnikov.

Naš MePZ Davorin Jenko, ki ga vodi dirigentka mag. Vanja Topić, se je predstavil s slovenskimi narodnimi in umetnimi pesmimi ter starogradskimi pesmimi. Koncert dveh slovenskih zborov z istim imenom Davorin Jenko je bil enkraten.

Člani našega društva so se trudili, da bi bilo prvo srečanje s pevci iz Cerklj kar najlepše. Še se bomo srečevali in skupaj peli in to še v letošnjem letu na koncertu, ki bo oktobra v Cerkljah na Gorenjskem.

50. SUSRET SLOVENAČKIH HOROVA U ŠENTVIDU PRI STIČNI

Horska pjesma već 50 godina odjekuje Šentvidom pri Stični.

Za vikend, 15. i 16. juna Mješoviti hor „Davorin Jenko“ iz Banjaluke bio je, 17. godinu za redom, gost jubilarnih 50. horskih susreta u malom slovenačkom mjestu Šentvid, opština Ivančna Gorica. Ovogodišnji zlatni susreti održani su pod geslom „Pa se sliš – naj se sliš“. Naš hor se predstavio sa tri pjesme „Pridi nazaj“, „Zottelmarsch“ i srpskom starogradskom pjesmom „Što se bore misli moje“. Svojom pjesmom slavlje su uveličali horovi iz Beograda, Sarajeva, Tuzle, Zrenjanina, Italije, Mađarske i naravno zemlje domaćina, Slovenije. „Davorin Jenko“ je oduševio publiku svojim nastupom, a poseban aplauz su dobili za simpatično izvođenje koračnice „Zottelmarsch“. Proslava pod sjajem zvijezda i uz vatromet bila je nezaboravna.

Drugog dana, „Jubilarnog 50. susreta slovenačkih horova“, koji se održavaju na stadionu Osnovne škole „Ferdo Vesel“ u Šentvidu pri Stični, horsku pjesmu su uveličali nastupi duvačkog orkestra, mažuretkinje i posjeta predsjednika Slovenije, Boruta Pahora.

10. SLOVENAČKI DAN U SLATINI

Slovenački dan u Slatini je dočekaio 10.godišnjicu. U Slatini je 22. juna bilo veselo i praznično.

I ove godine su se na štandovima predstavili Udruženje Triglav, udruženja Italijana, Crnogoraca i Čeha, Turistička zajednica opštine Laktaši, kao i vinarija iz Slatine „Babić“. Posebnost ove proslave je bio Bibliobus koji je izazvao veliki interes posjetilaca. Svi su mogli ući i pogledati ponudu knjiga koje bibliobus ima, a naročito dio sa knjigama na slovenačkom jeziku.

Program je počeo nešto poslije 16 časova. Posjetioce je pozdravio voditelj manifestacije Dušan Tomažič iz Maribora koji je ovom prilikom Udruženju Triglav poklonio čokot najstarije vinske loze iz Maribora. U ime Udruženja Triglav, goste je pozdravio domaćin Mladen Lunić. Prisutne je pozdravio i konzul Konzularne kancelarije Ambasade Slovenije u Banjoj Luci Marjan Ristić, a nakon njega i zamjenik načelnika opštine Laktaši Miroslav Kodžoman.

Muzički dio programa su otvorili gosti iz Slovenije - folklorna grupa Podkuca Naklo i mlade pjevačice FS Podkuca. Nakon njih su nastupili domaćini Mješoviti hor „Davorin Jenko“ i Dječija folklorna grupa Udruženja „Triglav“. U tradicionalnu slovenačku „veselicu“ nas je uveo ansambl Gašpera Kavška.

IZNENAĐENJE NA 10. GODIŠNJICI SLOVENAČKOG DANA U SLATINI

Čovjek se često iznenadi, ponekad u pozitivnom, ponekad u negativnom smislu. Povodom 10. godišnjice "Slovenačkog dana" u Slatini sve prisutne Slovence koji žive u Banjoj Luci, Slatini i okolini je na nsvakidašnji način iznenadio Dušan Tomažič.

Članovi Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka susreli su se s Dušanom prije nekoliko godina. U to vrijeme je došao u Banju Luku kao novinar kako bi prikupio materijal o Slovencima koji žive u Republici Srpskoj i drugim područjima BiH gdje djeluju slovenačka udruženja. Prošle godine u Banjaluci je predstavljena njegova dvojezična knjiga Slovenačka etnička manjina u Bosni i Hercegovini, koja je izdata uz podršku Udruženja Triglav Banjaluka. Od tada, do danas, veze između Dušana i našeg udruženja postale su čvršće i prijateljske.

Ove godine Udruženje Slovenaca Triglav slavi 10. godišnjicu "Slovenačkog dana" u Slatini. Da bi ovaj dan bio svečaniji od ostalih godina, zamolili smo Dušana Tomažiča da nam se pridruži u vođenju programa. Nismo ga morali mnogo moliti, odmah je pristao, došao u Banju Luku, Slatinu i kao iskusen i provjeren voditelj vodio program na našem događaju. Program od sat i po, koji se sastojao od pjesme, plesa folklornih grupa, izrečenih prigodnih želja, konzula Konzularne kancelarije Republike Slovenije u BiH u Banjoj Luci, gostiju Gradske uprave Banja Luka, Laktaši, sunarodnicima iz Slovenije i drugih slovenačkih društava u BiH, bio je svečan i veseo.

Na kraju, uslijedilo je iznenađenje, koje je spomenuto na početku. Čestitke i dar, neočekivano, nsvakidašnje, dar Dušana Tomažiča našem Udruženju - SADNICA svjetski poznate VINSKE LOZE.

Teško je zamisliti, a kamoli dobiti, poklon koji više od 400 godina krase STARU KUĆU na Lentu u Mariboru. Vinska loza, registrovana od 2004. godine u Ginisovoj knjizi rekorda kao najstarija, još uvijek je bogata autohtona sorta vinove loze zasađena krajem srednjeg vijeka, kada su Turci opkolili Maribor i kada je Kuća stare loze, koja je nekada bila dio grada i odolijevala požarima, savezničkom bombardovanju, i kada je Kuća stare loze bila skoro srušena, bila je u stanju da preživi.

Danas čokoti stare loze rastu ne samo u mnogim mjestima Slovenije, već i na mnogim kontinentima. Poklon, čokot iz stare vinove loze, koji je dobilo Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka, biće zasađen u Slatini u domaćinstvu Lunića. Uvjereni smo da će u ovom slatinskom vinskom regionu "čudesna" loza znatno raširiti svoje korijene i postati dio istorije Slovenaca koji žive na ovom području Republike Srpske.

PRESENEČENJE NA 10. OBLETNICI SLOVENSKEGA DNE V SLATINI

Človek je večkrat presenečen, včasih v pozitivnem, včasih v negativnem smislu. Na 10. obletnici Slovenskega dne v Slatini je bilo za vse prisotne nsvakdanje presenečenje, ki ga je pripravil mag. Dušan Tomažič.

Člani Društva Slovencev Triglav Banjaluka smo se že pred leti srečali z Dušanom. Takrat je kot novinar prišel v Banjaluko z namenom, da zbere gradivo o Slovencih, ki žive na področju Republike Srbije in ostalih področjih BiH, kjer delujejo slovenska društva. Iz zbranih podatkov je pripravil dvojezično knji-

go Slovenska etnična manjšina v Bosni in Hercegovini, ki je lansko leto izšla ob podpori Društva Slovencev Triglav Banjaluka. Od takrat pa vse do danes so vezi med Dušanom in našim Društvom postajale bolj čvrste in prijateljske.

Letošnje leto Društvo Slovencev Triglav beleži 10. jubilej Slovenskega dne v Slatini. Da bi ta dan potekal bolj svečano kot ostala leta, smo prosili Dušana Tomažiča, da nam priskoči na pomoč pri vodenju programa. Nismo veliko moledovali, takoj je pristal, prišel v Banjaluko, Slatino in kot izkušen voditelj vodil program na naši prireditvi. V uro in pol dolgem programu s pesmijo in plesi folklorne skupine, z željami vodje Konzularne pisarne v Banjaluki, spoštovanih gostov mestne uprave Banjaluka, Laktašev, rojakov iz Slovenije in ostalih slovenskih društev v BiH je bilo svečano in veselo.

Na koncu je sledilo presenečenje, ki je bilo omenjeno na začetku. Čestitka in darilo, nepričakovano, nevsakdanje, dar Dušana Tomažiča našem Društvu – Sadika svetovno znane VINSKE TRTE.

Trta že več kot 400 let krasi staro hišo na Lentu v Mariboru. Vinska trta, ki je od leta 2004 vpisan v Guinnessovo knjigo rekordov kot najstarejša, še vedno bogato rodna žlahtna sorta vinske trte, je bila posajena ob koncu srednjega veka, ko so Turki oblegali Maribor. Hiša Stare trte je bila nekoč del mestnega okolja in je kljubovala požarom ter zaveznikemu bombardiranju. Ko je bila Hiša Stare trte skoraj porušena, je tej vdržljivi rastlini uspelo preživeti.

Danes podmladki stare trte rastejo ne le po številnih krajih Slovenije, temveč po mnogih kontinentih. Darilo, podmladek stare vinske trte, ki ga je dobilo naše Društvo Slovencev Triglav Banjaluka, bo posajeno v Slatini na Luničevi domačiji. Prepričani smo, da bo tudi na tem slatinskem vinorodnem področju „čudežna“ trta močno razširila korenine in postala del zgodovine Slovencev, ki živijo na tem področju Republike Srbije.

„DOBRODOŠLI KUĆI“ RADOVLJICA

U Radovljici je u subotu, 6. jula, održan tradicionalni susret Slovenaca iz iseljništva i pograničnih područja.

Manifestaciju su pod pokroviteljstvom Kancelarije Vlade Slovenije za Slovence po svijetu organizovali udruženja Slovenačka iseljeničke matica, Svjetski slovenački kongresa, Slovenija u svijetu i Rafaelovo društvo. Pripremili su nastupe raznih muzičkih, folklornih i pjevačkih grupa, izložbe, susrete mladih istraživača, prezentacije nagrađenih diplomskih i magistarskih teza, fudbalske utakmice...

Članovi Udruženja Slovenaca Triglav uvijek posjećuju susret „Dobrodošli kući“. Predstavili su svoje biltene i dvojezične knjige na štandu u Gradskom parku i pozvali posjetitelje da riješe kviz Što znate o Sloveniji? Mnogi prolaznici su pokazali svoje znanje, zasladili se slatkišima od jabuka i razgovarali sa učenicima dodatne nastave slovenačkog jezika iz Slatine, koji su vodili kviz. Kulturni program započeo je obraćanjem gradonačelnika Radovljice, Cirila Globočnika i potpredsjednice Komisije Narodne skupštine za odnose sa Slovincima po svijetu Karle Urh. Ministar za Slovence po svijetu, Petar Jožef Česnik, takođe je pozdravio skup i naglasio da je on bio iseljenik više od tri decenije. U ime predsjednika Republike Boruta Pahora govorio je i njegov savjetnik akademik Boštjan Žekš, koji je i sam bio ministar za Slovence po svijetu. Prvi su nastupili mladi iz Argentine, a zatim Slovenci iz Švedske i drugih evropskih zemalja. Najmlađi su bili izvođači iz Banje Luke i Slatine. Članovi folklorne grupe Udruženja Slovenaca Triglav su plesali, a učenici dodatne nastave slovenačkog jezika predstavili su rad Udruženja i njihove misli o domovini. Pošto Udruženje nosi naziv Triglav i zbog toga što su nastupali među planinama, nastup je završio pesmom Na planincah.

Ovakvi događaji svakako doprinose očuvanju slovenačkog jezika i kulture među Slovencima po svijetu i svijesti o njihovim korijenima, a iznad svega, važno je da ima dovoljno vremena za druženje i razmjenu iskustava. Svake godine susreti su na drugom mjestu, zbog čega su i prilika da se upoznamo sa slovenačkim mjestima i običajima. Pošto smo ove godine bili u Gorenjskoj, posjetili smo Bled u nedjelju - prva stanica je bila slastičarna, budući da su kremšnite obavezni dio posjete Bleda.

DOBRODOŠLI DOMA, RADOVLJICA

V soboto, 6. julija, je bilo v Radovljici tradicionalno srečanje Slovencev iz izseljenstva in zamejstva.

Dogodek so pod pokroviteljstvom Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu organizirala društva Združenje Slovenska izseljenska matica, Svetovni slovenski kongres, Slovenija v svetu in Rafaelova družba. Pripravili so nastope različnih glasbenih, folklornih in pevskih skupin, razstave, srečanje mladih raziskovalcev, predstavitev nagrajenih diplomskih in magistrskih nalog, nogometne tekme...

Srečanje Dobrodošli doma vedno obiščejo tudi člani Društva Slovencev Triglav. Na stojnici v Grajskem parku so predstavili svoje biltene in dvojezične knjige, obiskovalce pa so povabili k reševanju kviza Kaj veš o Sloveniji? Številni mimoidoči so pokazali svoje znanje, posladkali so se z jabolčnimi žepki in poklepetali z učenci dopolnilnega pouka slovenščine iz Slatine, ki so vodili kviz. Kulturni program se je začel z nagovorom župana Radovljice Cirila Globočnika in podpredsednice komisije državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Karle Urh. Zbrane je pozdravil še minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Peter Jožef Česnik, ki je poudaril, da je bil več kot tri desetletja izseljenec. V imenu predsednika republike Boruta Pahorja je spregovoril njegov svetovalec akademik Boštjan Žekš, ki je bil tudi sam nekoč minister za Slovence v zamejstvu in po svetu. Prvi so nastopali mladi iz Argentine, sledili so nastopi Slovencev iz Švedske in drugih evropskih držav. Najmlajši so bili nastopajoči iz Banjaluke in Slatine. Člani folklorne skupine Društva Slovencev Triglav so zaplesali, učenci dopolnilnega pouka slovenščine pa so predstavili delo Društva in svoje misli o domovini. Ker se Društvo imenuje Triglav in ker so nastopali med gorami, so nastop zaključili s pesmijo Na planincih.

Take prireditve prav gotovo pripomorejo k ohranjanju slovenskega jezika in kulture med Slovenci v zamejstvu in po svetu in k zavedanju svojih korenin, predvsem pa je pomembno, da je dovolj časa za druženje in izmenjavo izkušenj. Vsako leto so srečanja v drugem mestu, zato so tudi priložnost za spoznavanje slovenskih krajev in običajev. Ker smo bili letos na Gorenjskem, smo si v nedeljo ogledali Bled – prvi postanek je bil v slaščiarni, saj so blejske kremšnite obvezen del obiska Bleda.

Barbara Hanuš

PREDSTAVLJANJE KNJIGE „SLOVENAČKA ETNIČKA MANJINA U BiH“ U TUZLI

Predstavnici Udruženja „Triglav“ prisustvovali su predavljanju knjige „Slovenačka etnička manjina u BiH“ autora Dušana Tomažiča u Tuzli.

Knjiga je predstavljena u petak, 23.8.2019. godine, u „Kući plamena mira“, kao dio obilježavanja dana slovenačke kulture u Tuzli u organizaciji Udruženja građana slovenačkog porijekla Tuzla.

Nakon pozdravnog govora Dragice Tešić, predsjednice Udruženja građana slovenačkog porijekla Tuzla, nastupio je Ženski hor „Slovenčice“ Udruženja građana slovenačkog porijekla Tuzla. Nakon toga je Dušan Tomažič predstavio podatke koji se nalaze u knjizi, kao i neke koje knjiga ne sadrži, jer je do njih došao nakon izdavanja knjige. Osim toga, u fokus je stavio situaciju u pogledu doseljavanja Slovenaca u Tuzlu i okolinu. Odgovarao je i na pitanja zainteresovane publike, a posebno se zahvalio na prisustvu svom mentoru sa fakulteta u Tuzli, koji mu je pomogao oko izrade magistarskog rada, na osnovu kojeg je ova knjiga i nastala, kao i ostalim profesorima koji su prisustvovali prezentaciji.

Predavljanju knjige su prisustvovali i članovi Udruženja iz Tuzle, kao i slikari učesnici 6. Regionalne likovne kolonije „Slovenci u Tuzli“ koja se održavala tokom te sedmice u Tuzli, a u okviru koje je sutradan, 24.8.2019.godine, bila organizovana izložba likovnih radova učesnika Kolonije, među kojima je i članica Udruženja „Triglav“ Tatjana Ratković Bosnić.

KNJIŽNI MOLJ NA EVROPSKEM DNEVU JEZIKOV V BANJALUKI

V četrtek, 26. septembra, smo s promocijo dvojezične knjižice *Pot knjige – Put knjige* obeležili evropski dan jezikov.

Pot knjige, od avtorja do bralca je kratka zgodba, zapisana v stripu, ki s pomočjo simpatičnega knjižnega molja prikazuje nastanek knjige. Avtorja sta pisatelj Žiga X Gombač in ilustrator David Krančan, brošuro in plakate je zasnovala Javna agencija za knjigo Republike Slovenije. Dvojezično knjižico je izdalo Društvo Slovencev Triglav Banjaluka, v srbsčino jo je prevedla Biljana Babić.

Pot knjige – Put knjige smo dopoldan predstavili na sejmu jezikov v Narodni in univerzitetni knjižnici v Banjaluki. Prvi so nas obiskali učenci 5. razreda Osnovne šole Branko Radičević z učiteljico Vanjo Perić. Avtorja Žiga X Gombač in David Krančan sta jim predstavila pot knjige od avtorja do bralca, učenci pa so reševali delovne liste. Ves dopoldan sta se avtorja srečevala z mladimi bralci, ki so z zanimanjem prisluhli pripovedi o knjižnem molju. Ob 13.00 sta slovenska avtorja nastopila na prireditvi, ki je v Narodni in univerzitetni knjižnici združila govorce desetih evropskih jezikov: srbsčine, nemščine, angleščine, francoščine, ruščine, grščine, španščine, italijanščine, češčine in slovenščine. Cilj evropskega dne jezikov je poudariti pomen večjezičnosti in eden izmed jezikov, ki zazvenijo na prireditvah v Banjaluki, je tudi slovenščina.

Barbara Hanuš

KNJIŠKI MOLJAC NA EVROPSKOM DANU JEZIKA U BANJALUCI

U četvrtak, 26. septembra, predstavili smo se na Evropskom danu jezika promocijom dvojezične knjižice *Pot knjige*.

Pot knjige, od autora do čitaoca, kratka je priča napisana u stripu, a koja prikazuje stvaranje knjige uz pomoć simpatičnog knjiškog moljca. Autori su pisac Žiga X Gombač i ilustrator David Krančan, a brošuru i plakate dizajnirala je Slovenska agencija za knjigo. Dvojezičnu knjižicu izdalo je Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka, a na srpski prevela Biljana Babić.

Put knjige - Pot knjige predstavljena je prije podne na sajmu jezika u Narodnoj i univerzitetnoj biblioteci u Banjaluci. Bili smo prvi koje su posjetili učenici 5. razreda Osnovne škole Branko Radičević sa učiteljicom Vanjom Perić. Autori Žiga X Gombač i David Krančan predstavili su put knjige od autora do čitaoca, a učenici su rješavali radne listove. Tokom cijelog prijepodneva, dvojica autora susretala su se s mladim čitaocima koji su s nestrpljenjem slušali priče knjiškog moljca. Slovenački autori nastupili su u 13.00 na događaju koji je u Narodnoj i univerzitetnoj biblioteci okupio govornike deset evropskih jezika: srpskog, njemačkog, engleskog, francuskog, ruskog, grčkog, španskog, italijanskog, češkog i slovenačkog. Cilj Evropskog dana jezika je naglasiti važnost višejezičnosti, a jedan od jezika koji se čuje na događajima u Banjaluci je slovenački.

PROMOCIJA DVOJEZIČNE IZDAJE Pot knjige – Put knjige

26. decembra je bila promocija dvojezične izdaje Pot knjige – Put knjige v prostorih Društva Slovencev Triglav. V Sloveniji od 8. septembra do 13. oktobra poteka akcija Nacionalni mesec skupnega branja, udeležujemo se je tudi učenci dopolnilnega pouka slovenščine. Promocija nove knjige je bil eden izmed dogodkov ob mesecu branja. Izid knjige je vedno pomemben, če nas obiščejo gosti iz Slovenije, je pogovor o knjigi še toliko bolj zanimiv. Veseli smo, da so bili z nami Tjaša Urankar z Javne agencije za knjigo Republike Slovenije, pisatelj Žiga X Gombač in ilustrator David Krančan. Tjaša Urankar je predstavila naloge Javne agencije za knjigo in izpostavila projekta Rastem s knjigo in Pot knjige, Žiga X Gombač je opisal nastajanje zgodbe o knjižnem molju, David Krančan pa je spregovoril o stripu. Prijeten večer je izzvenel v pogovoru o pomenu branja. Saj veste, kaj je rekel slovenski pesnik Tone Pavček: »Če ne bomo brali, nas bo pobralo.«

Barbara Hanuš

PROMOCIJA DVOJEZIČNOG IZDANJA KNJIGE - Put knjige

26. decembra održana je promocija dvojezičnog izdanja knjige "Put knjige" u prostorijama Udruženja Slovenaca Triglav. U Sloveniji se od 8. do 13. oktobra održava kampanja Nacionalnog mjeseca čitanja, a učestvuju i učenici dodatne nastave slovenačkog jezika. Promocija nove knjige bio je jedan od događaja mjeseca čitanja. Izdavanje knjige je uvijek važno, a ako nas posjećuju gosti iz Slovenije, razgovor o knjizi je sve zanimljiviji. Drago nam je što su s nama bili Tjaša Urankar iz Slovenske agencije za knjigu, književnik Žiga X Gombač i ilustrator David Krančan. Tjaša Urankar predstavila je zadatke Javne agencije za knjige i istakla projekat Rastem s knjigom i Put knjige, Žiga X Gombač opisao je priču o moljcu iz knjige, a David Krančan govorio o stripovima. Ugodna večer prošla je u razgovoru o važnosti čitanja. A kako je i slovenački pjesnik Tone Pavček rekao: "Ako ne čitamo, nestaćemo"

NA SVEČANOSTI - Ohranimo kulturo, jezik in običaje

V petek, 6. septembra 2019, so se v Zenici zbrali predstavniki slovenskih društev Evropa zdaj. Organizator srečanja je bilo Združenje meščanov slovenskega porekla Encijan Zenica, BiH. Ob 17.00 je bil sestanek predsednikov vseh slovenskih društev v BiH z ministrom Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence iz zamejstva in sveta Petrom Jožefom Česnikom, s predstavniki Urada in veleposlaništva Republike Slovenije v BiH. Po sestanku je bilo v atriju Doma upokojencev Zenica odprtje razstave Pet let likovne kolonije v Tuzli, likovna dela je predstavila članica Društva Slovencev Triglav Banjaluka mag. grafike Tatjana Ratković Bosnić.

Predsednik Združenja meščanov slovenskega porekla Encijan Zenica Dragan Gačnik je po odprtju razstave vse prisotne povabil v veliko dvorano doma upokojencev Zenica na svečano prireditev. Gosti so se zbirali ob glasbenem nastopu violončelista Aleka Isakovića in pianistke Verice Đido iz društva Ivan Cankar Sarajevo. Prisotne je pozdravil minister Peter Jožef Česnik. Po nagovoru je Dragan Gačnik napovedal predstavitev knjige mag. Dušana Tomažiča. Pred predstavitvijo knjige Slovenska etnična manjšina v Bosni in Hercegovini je o avtorju, o njegovi vztrajnosti pri iskanju podatkov, o migracijah, doseljevanju in obstanku Slovencev v BiH, govorila podpredsednica Društva Slovencev Triglav Banjaluka Nataša Kajmaković. Poudarila je, da Društvo Slovencev Triglav Banjaluka z Dušanom Tomažičem dobro sodeluje, zato je sodelovalo pri natisu knjige. Sledila je Dušanova kratka predstavitev knjige, nato se je nadaljeval program z nastopi ostalih društev. Nastopili so Pevski zbor Slovenčice društva Tuzla, folklorna skupina in pihalni orkester društva Kakanj in ansambel iz Novega mesta.

Organizator Ohranimo kulturo jezika in običaje Združenje meščanov slovenskega porekla Encijan je pripravil prijetno druženje.

MEDNARODNO SREČANJE SLOVENSkih PEVSKIH ZBOROV

28. in 29. septembra 2019. je bilo v Sarajevu Mednarodno srečanje slovenskih pevskih zborov. Na prireditvi so sodelovali pevski zbori in pevske skupine iz Slovenije, Hrvaške in Srbije. Organizator prireditve je bilo Slovensko kulturno društvo Ivan Cankar iz Sarajeva. Prireditev je potekala v čudoviti dvorani Doma vojske BiH.

Prvi so se predstavili pevci pevske skupine Fantje Društva Slovencev Kredarica Novi Sad. Sledil je nastop MoPZ Kapele iz Kapele, ki ga vodi Mihaela Komočar Gorše.

Kraj Kapele se nahaja na meji med Slovenijo in Hrvaško. Posebnost tega zbora je izvedba petja, v katerega je vtkan vaški duh in ohranjanje starih običajev. Vredno je omeniti, da je zbor najstarejši zbor, ki ga je osnoval Anton Radonave in deluje brez prekinitve že od 1920. Iz Globokega se je predstavil MePZ Globoko. Sledili so uspešni nastopi ostalih pevskih zborov: ŽPZ Encijan iz Tuzle, MePZ Davorin Jenko Društva Slovencev Triglav Banjaluka in MePZ slovenskega društva Ivan Cankar Sarajevo - Camerata Slovenica. Številni poslušalci so uživali ob poslušanju slovenskih pesmi. Pevci in pevke MePZ našega društva Davorin Jenko so zapeli poleg dveh slovenskih narodnih pesmi tudi starograjsko pesem.

Slovenska pesem lepo zveni povsod tam, kjer delujejo slovenska društva. Tokrat se je pesem slišala tudi v Sarajevu.

16. SMOTRA NACIONALNIH MANJINA

U subotu 12. oktobra 2019. godine održana je 16. Smotra nacionalnih manjina Republike Srpske u organizaciji Saveza nacionalnih manjina RS.

Na Smotri su se predstavile sve nacionalne manjine Republike Srpske uključujući i slovenačku nacionalnu manjinu. Sve učesnike i prisutne je na početku programa pozdravio predsjednik Saveza nacionalnih manjina gospodin Franjo Rover, nakon čega se prisutnima obratio i gradonačelnik Grada Banja Luka gospodin Igor Radojičić.

Udruženje "Triglav" je otvorilo Smotru nastupom učenika dodatne nastave slovenačkog jezika i dječije folklorne grupe. Najmlađi učenici dodatne nastave slovenačkog jezika su se predstavili pjesmama o žabama. Na teritoriji gdje leži Ljubljana, glavni grad Slovenije, nekada je bila močvara, a u močvari mnogo žaba. Ljubljance danas zovu Žabari, pa zato nije čudno da je napisano toliko pjesama o žabama. Dječija folklorna grupa. se predstavila splotom Notranjskih i Dolenjskih plesova, umjetničkog rukovodioca Predraga Savića.

PREDAVANJE ARHITEKTONSKO NASLIJEĐE 20. VIJEKA U SLOVENIJI

U petak, 18.10. 2019. godine je u Vijećnici Banskog dvora u Banjoj Luci održano predavanje sa temom "Arhitektonsko naslijeđe 20. vijeka u Sloveniji".

Dvadeseti vijek je Sloveniju i bivšu Jugoslaviju obilježio periodima velikih razaranja, ali i velikih građevinskih dostignuća. U tom periodu, nastale građevine i urbanistički planovi postali su, i ostali, simboli novih gradova i država. Dvadeseti vijek je prostore bivše države uvrstio na kartu vrhunskih svjetskih ostvarenja na polju arhitekture i urbanizma. Kako vrijeme prolazi, te trendovi novog vijeka postaju sve definisaniji, zaostavština brojnih neimara iz perioda prije, između i nakon svjetskih ratova polako prelazi u domen građevinskog naslijeđa. O razvoju i nosiocima slovenačkog arhitektonskog stvaralaštva od početka 20. vijeka do kraja 80' godina je govorila dr. Breda Mihelič sa Urbanističkog intituta Slovenije iz Ljubljane. Kroz pregled najvažnijih djela Maksa Fabianija, Ivana Vurnika, Jožeta Plečnika i Edvarda Ravnikara te njihovih učenika i savremenika banjalučkoj publici je predstavljen dinamičan period razvoja slovenačkog građenog prostora te stvaranje nacionalnog identiteta kroz arhitekturu i urbanizam.

Prvi među njima, koji se po stečenom obrazovanju vratio u domovinu bio je Maks Fabiani, kraški arhitekt i urbanist koji je za sobom ostavio bogat opus u Beču i Ljubljani, a i na rodnom Krasu te u Trstu. Slovenija sa povratkom Ivana Vurnika dobija i školu arhitekture te sa njom i formalni okvir budućeg stvaralaštva. Dve decenije nakon Fabianijevog povratka u Sloveniju, i završenog školovanja u Beču te rada na projektima za predsjednika Masaryka u Pragu u domovinu se vraća i Jože Plečnik. Njegovim povratkom i širokopoteznim projektima glavni grad Slovenije dobija novo lice, a slovenačka arhitektura prepoznatljiv identitet koji će biti nadograđen kroz djela svih arhitekata koji su dolazili za njim. Međuratnim periodom te nakon Drugog svjetskog rata dominira Edvard Ravnikar, Plečnikov i Le Corbusierov učenik, koji je Sloveniju obilježio svojim djelima moderne arhitekture i urbanizma.

Stvaralašto slovenačkih arhitekata, koji su znanje dobijali na bečkim školama i fakultetima te u radionici znamenitog Otta Wagnera je usko vezano sa stvaranjem pojma o Sloveniji kao prostoru nacionalne slovenačke kulture. Svijest o zaštiti građenog kulturnog naslijeđa te usvajanje principa po kojima se ona sprovodi je zadatak svakog arhitekta, urbaniste i neimara. Poštovanje do stvaralačkog djela umjetnika koji je stvarao prije tebe je osnova dobrog i trajnog oblikovanja.

Jana Petković

KONCERT DAVORIN JENKO ZBLIŽUJE IN ZDRUŽUJE

19. oktobra 2019 je bil v Cerkljah na Gorenjskem skupen koncert dveh pevskih zborov, ki nosita isto ime DAVORINA JENKA. Koncert dveh zborov, Komornega moškega pevskega zbora Davorina Jenka in Mešanega pevskega zbora Društva Slovencev Triglav Banjaluka, je bil v kulturnem hramu Ignacija Borštnika.

Pevska zbora ne povezuje zgolj isto ime Davorina Jenka, veže ju povezuje z Društvom Slovencev Triglav Banjaluka in skupen koncert, ki je bil maja 2019 v Banjaluki. Tokrat Mešani pevski zbor Društva Slovencev Triglav vrača obisk in kot gost sodeluje na koncertu v sklopu praznovanj ob šestdesetletnici delovanja pevskega zbora in društva Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem. V Kulturnem hramu se je zbralo veliko obiskovalcev. V prvem delu koncerta je nastopil komorni pevski zbor Davorina Jenka Cerklje. Zapeli so šest pesmi. V drugem delu je Mešani pevski zbor iz Banjaluke zapel devet pesmi. Koncert, vreden pohvale, je bil odlično organiziran, doživeli smo prisrčen, prijateljski sprejem. Aplavz je nagrada pevcem in mladima dirigentkama Neži Križaj in mag. Vanji Topič.

Po sobotnem koncertu je v čudovitem hotelu sledilo skupno druženje obeh društev. Nedeljo so gostitelji namenili za ogled znamenitosti njihovega kraja in okolice.

Gospa Močnik nam je pripovedovala o Cerkljah, ki ležijo ob vnožju Krvavca. Kraj je majhen, a ga krasi obilo cvetja. Tu so se rojevali znani umetniki – glasbeniki, gledališčniki in pisci. Ob našem obisku smo spoznali kulturno bogastvo tega dela Gorenjske.

VEČER Z DVOJEZIČNO POEZIJO JADRANKE MATIĆ ZUPANČIČ

*Lepo bi bilo
čprav nenavadno
sredi vrta
posaditi pesniško klop
da bi v miru zbirala
oblake*

(Jadranka M. Zupančič)

V petek zvečer, 25. 10. 2019, je Društvo Slovencev RS Triglav v sodelovanju z DRPD iz Novega mesta pripravilo literarni večer. Gostja večera je bila Jadranka Matić Zupančič, pesnica iz Novega mesta, z njo pa se je pogovarjala Suzana Krvavica.

Jadranka Matić Zupančič živi in ustvarja v Novem mestu, kamor je pred več kot 40 leti prišla s trebuhom za kruhom iz rodne Hrvaške. Rodila se je v Konjščini v Hrvaškem Zagorju, nato pa so se preselili v Karlovac, kjer je obiskovala osnovno šolo in gimnazijo. Zelo lepe spomine ima na nekaj mesecev 3. letnika gimnazije, ki jih je preživela v Kaknju. Po diplomi iz kroatistike in primerjalne književnosti na zagrebški filozofski fakulteti se je preselila v Novo mesto in se kot bibliotekarka zaposlila v Knjižnici Mirana Jarca, kjer je pred nekaj leti dočkala upokojitev. Slovenščina je postala njen jezik sporazumevanja v službi, okolju in v družini ter tudi jezik literarnega ustvarjanja, vendar pa materinščine ni nikoli opustila. Delo v knjižnici ji je ponudilo številne strokovne izzive in možnosti za različne aktivnosti, povezane z besedo. Pripravljala je odmevne literarne večere, sodelovala v številnih literarnih delavnicah kot ustvarjalka in mentorica, bila aktivna v programu Sosed tvojega brega itn., predvsem pa je pisala poezijo in prevajala. Zaslužna je tudi za povezovanje Knjižnice Mirana Jarca in Mestne knjižnice Ivana Gorana Kovačića iz Karlovca, ki je osrednja biblioteka Slovencev na Hrvaškem. Za svoje delo je prejela vrsto nagrad in priznanj, med drugim Trdinovo nagrado, najvišjo nagrado Mestne občine Novo mesto za delo v kulturi, in Čopovo diplomu, najvišje državno priznanje v bibliotekarstvu. Je tudi članica Hrvaškega društva pisateljev. Tudi po upokojitvi ostaja zavezana literaturi in kulturi v najširšem pomenu.

Obiskovalci literarnega večera so spoznali vse omenjene življenjske postaje in delovanje Jadranke Matić Zupančič. Z zanimanjem so prisluhnili zlasti pesničnim spominom na mladost v Karlovcu in prva leta v Sloveniji, ko je učne slovenščine predstavljalo pomemben del integracije, hkrati pa je vseskozi ohranjala svojo identiteto. V pogovoru z moderatorko sta se posebej dotaknili njenega prevajanja sodobne slovenske poezije v hrvaščino in pisanja poezije. V hrvaščino je prevedla dela pomembnih slovenskih pesnikov in pisateljev, kot so Dane Zajc, Boris A. Novak, Milan Dekleva, Evald Flisar in drugi.

Jadranka Matić Zupančič je najprepoznavnejša kot pesnica; že več kot 30 let piše poezijo tako v hrvaščini kot slovenščini, vendar pesmi v hrvaški materinščini prevladujejo. Izdala je pet samostojnih pesniških zbirk. Svoje poezije nikoli ne prevaja sama, saj pravi, da pesem nastane v jeziku, ki ga takrat začuti kot svojega. Piše predvsem bivanjsko poezijo, ki je večpomenska in razkriva čutečo opazovalko in raziskovalko lastnih globin ter sveta okoli sebe. Upesnjuje občutja in spoznanja, ki so občečloveška, vendar pa univerzalna življenjska spoznanja izraža na edinstven in samosvoj način. Njen pesniški jezik je bogat in poln nenavadnih metafor, povezanih z mitologijo, literaturo, zgodovino, likovno umetnostjo, glasbo itn. V zadnjem času se v poeziji odziva tudi na aktualno dogajanje, vendar kljub angažiranosti vseskozi ostaja v območju umetnosti. Njene pesmi so oblikovno in izrazno svobodne, modernistične, tako na primer ne uporablja ločil.

Na literarnem večeru je bila natančneje predstavljena zadnja, peta pesniška zbirka z naslovom Zvočna tapiserija. Pesmi so napisane v hrvaščini, v drugem delu zbirke pa so prevodi Nataše Petrov v slovenščino. Avtorica in moderatorka sta prebrali nekaj pesmi v obeh jezikih, večer pa sta z dvema solističnima skladbama za flavto popestrili Sofija Koščica in Kristina Kasagić, dijakinji Srednje glasbene šole iz Banja Luke. Po uradnem programu je sledilo prijetno druženje sodelujočih in obiskovalcev.

Suzana Krvavica

VEČER S PETROM ŠKERLOM

Slovenski ilustrator Peter Škerl se je v četrtek, 14. novembra, predstavil učencem dopolnilnega pouka slovenščine. Zanimivega pogovora z večkrat nagrajenim slovenskim umetnikom so se udeležili tudi člani Društva Slovencev Triglav, ki so avtorja povabili v Banjaluko. Škerlov bogat in izviren opus je ponujal veliko tem za pogovor. Prisluhnili smo njegovim razmišljanjem o moči podob, ogledali smo si njegova dela, pokazal nam je, kako ustvarja. Zabavali smo se ob njegovih likovnih ugankah, slike v knjigah so vzbudile številne občutke, občudovali smo igro svetlobe in senc, porajalo se je veliko vprašanj, na katera je avtor z veseljem odgovarjal.

Peter Škerl je na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani končal študij ilustracije in oblikovanja vizualnih komunikacij. V Banjaluki umetnika že poznamo, saj je leta 2017 v Klubu narodnih manjšin razstavljal črno-bele ilustracije, nastale po romanu Georga Orwella *Živalska farma*. Takrat je vodil tudi delavnico za osnovnošolce in srednješolce. Tokrat so med poslušalci prevladovali starejši. Dobra dela, namenjena otrokom, so večplastna in zato ponujajo veliko tudi odraslim. Peter Škerl je pripovedoval o začetkih svoje ustvarjalne poti in o delih, ki so njega kot otroka najbolj zaznamovala. Pogovarjali smo se o pomenu ilustracij, o ilustriranju del, ki med bralci že živijo z drugo likovno govorico, o raziskovanju teme pred začetkom dela in o vsem tem, česar pisatelj ne zapiše, ilustrator pa v besedilu poišče in nariše. Ilustracija ni le podpora besedilu, ampak je tudi samostojna pripoved.

Prijeten četrtek večer je bil lepo vabilo k ogledu razstave del Petra Škerla. V Staklencu razstavlja ilustracije Cankarjevega besedila *Skodelica kave*.

Barbara Hanuš

ODPRTJE RAZSTAVE ILUSTRATORJA PETRA ŠKERLA CANKARJEVA ČRTICA SKODELICA KAVE

Na povabilo Društva Slovencev Triglav Banjaluka je bilo 15. novembra 2019 odprtje razstave ilustratorja Petra Škerla. Razstava ilustracij Cankarjeve črtice Skodelica kave je bila v Glasbenem paviljonu v parku Petra Kočiča. Že samo mesto razstave, „steklena dvorana“ glasbenega paviljona, je vplivalo na prijetno počutje številnih obiskovalcev, med katerimi je bil tudi vodja konzularne pisarne v Banjaluki Marjan Ristič, ki je razstavo odprl.

Razstave ilustracij so v Banjaluki redke, zato ni čudno, da je bilo zanimanje za to vrsto umetnosti za mnoge nekaj posebnega. Mediji so tokrat posvetili odprtju razstave posebno pozornost. Vredno je bilo slediti avtorjevi razlagi ilustracij, ki jih je ustvaril za slikanico Skodelica kave. Videli smo, da je besedilo, ki ga številni bralci poznajo, zaživel v izvirnih likovnih upodobitvah, a za to je potrebno posebno čutenje. Petru Škerlu je to čutenje dano. Njegove ilustracije so žive, polne fantazije, razumljive in priljubljene med otroki in odraslimi.

Ilustrator in oblikovalec Peter Škerl je bil tokrat že tretjič v Banjaluki. Postal je prijatelj banjaluških Slovencev in znanec ostalih Banjalučanov.

Še se bomo srečevali, sledili bomo njegovim uspehom, za katere je in bo prav gotovo dobil še veliko zasluženih nagrad v Sloveniji, zamejstvu in po svetu, povsod, kjer bodo zapisane besede pisateljev zaživele v drugačni likovni govorici.

NISMO JIH POZABILI

Prođe i još jedna godina u Udruženju, puna događaja i novih iskustava. Ova godina je donijela puno posla oko uređenja novih prostorija ali to nije značilo manjak zalaganja članova humanitarne komisije Udruženja. Fokus u ljetnom periodu bio je na prostoru, ali jesen je označila ponovno usmjeravanje na primarnu djelatnost. Običemo neke naše članove, i uz „čašicu razgovora“ pomoći im i pokazati da nisu zaboravljeni od Udruženja. Nadamo se veselom druženju i ponovnim susretima.

Boris Katan

Letos se je naše Društvo preselilo v težko pričakovani novi prostor. Kakšna sreča, a hkrati s tem je prišla še večja sreča, dobili smo še nekaj novo rojenih članov. Naše članice, babice so dobile vnuke, vnukinje, celo dvojčke in vprašale so se, kakšno hrano pripraviti tem rastočim „knofkom“, ko pridejo na obisk. Hrana za njih naj bi bila vabljiva, lahko prebavljiva, polna vitaminov, okusna, barvita in njim primamljiva. Tudi sladica, in to domača, ne sme manjkati. Sklenila sem, da bom za naš letošnji bilten poiskala nekaj receptov, ki bodo primerni za vse generacije. Za glavni obrok naj bodo to malo gostejše, enostavne juhe in enolončnice, katere obvezno spremlja kakšna okusna in hitro pripravljena sladica.

Korenčkova juha

Manjšo glavico čebule in majhen česen sesekljajte in malo prepražite na 1-2 žlicah olja, dodajte na manjše koščke narezan večji korenček, posolite, lahko dodate malo vegete in počasi kuhajte, da se sestavine zmechajo. Ko so mehke, jih s paličnim mešalnikom zmešajte, dodate 2-3 žlice (odvisno od količine) pšeničnega zdroba, nasekljanega peteršilja in bazilike ter zalijte z vodo. Pustite, da nekaj časa počasi vre in se gosti. Na koncu kuhanja dodate nekaj žlic smetane, žvrkljane skupaj z enim jajčkom, in pustite, da zavre.

Enolončnica

Že samo ime pove, da se kuhajo vse sestavine v enem loncu. Na malo olja prepražim glavico sesekljane čebule, strok ali več česna, na kroge narezan korenček, nariban manjši gomolj zelene, peteršilja, malo graha, na manjše koščke narezan stročji fižol, malo kolerabico, po želji, malo krompirja, narezanega na kockice. Vse to počasi dušim z malo vode. Ko se zelenjava omehča, dodam žlico ali dve moke, malo riža ter začinim po okusu (koper, majaron, žafran), zalijem z vodo, lahko dodam tudi kocko zelenjavne juhe in pustim, da se počasi kuha. Ob koncu kuhanja dodam še žlico ali dve smetane.

Poobedek, tu pustite svoji domišljiji prosto pot.

Danes v trgovinah lahko kupimo različno oblikovane modele za razne kreme, pudinge, itd.

Jeseni so vedno dobrodošle kutine, slive, pa tudi zmznjeno sadje.

Kutinove rezine: 3 kg kutin, 1/4 l vode, približno 750 g sladkorja, 5 žic limoninega soka. Za posip sesekljani mandeljni, sesekljane pistacije (v kolikor niste alergični nanje), kokosovi kosmiči.

Kutine operemo, jih narežemo na četrtine in jim odstranimo peščice. Nato jih stresemo v vodo in kuhamo približno 90 minut, da se zmechajo. Kuhano sadje pretlačimo skozi cedilo. Čezano stehtamo, dodamo enako količino sladkorja in limonin sok ter med nenehnim mešanjem kuhamo na slabem ognju, dokler se kaša ne zgosti in postane rdeče rjava. Sadno zmes damo v kalupe in jo približno 2 uri sušimo v odprti pečici na 50 stopinj Celzija. Vzamemo jo iz kalupa ali kalupov in jo potresemo z oreški in kokosovimi kosmiči. To sladico lahko pripravimo in jo sušimo na suhem mestu še 3-4 dni. Hranimo v neprodušni posodi.

Palačinke

Še vedno sem mnenja, da so najboljše palačinke namazane s češpljevo marmelado. Seveda, okusi so različni. Zelo dobre palačinke so skutne palačinke. Pečene palačinke namažemo z nadevom iz skute, štirih jajč, malo kisle smetane, sladkorja, vanilijevega sladkorja in naribane limonine lupinice. Namazane palačinke dajemo v namazan pekač, prelijemo s sladko smetano in pečemo, da dobijo lepo zlato barvo.

Nataša Kajmakovič

ZLATE MISLI

DENAR

Mislím, da denar dejansko
govoriti zna.
Jaz sem ga že zdavnaj slišal,
rekel je: Pa pa.

Richard Armour
prevedel Peter Svetina

Ne sudi čovjeka po njegovom zvanju,
več po tvrdi vjeri i ljudskom držanju.
Ako ti pa riječ drži, vrijednost mu
odrijedit ti nisi u stanju.

O. Rubaji – psalm 147

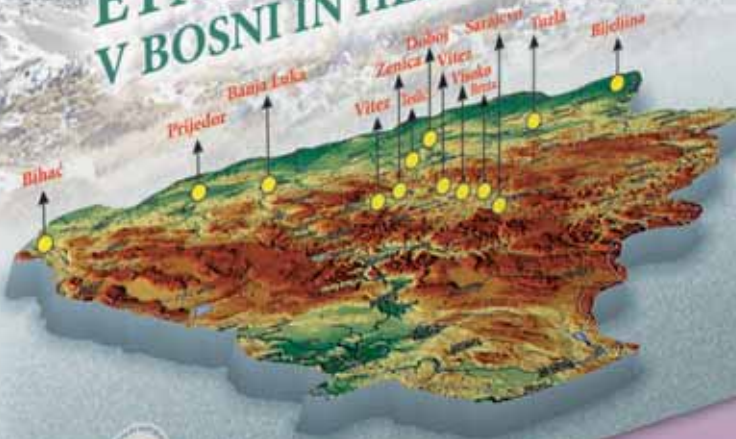
Življenje gledam z več plati,
od zgoraj, spodaj in še kje,
je le privid, podaljsek sanj;
vem, da življenja ne poznam.

Joni Michell
prevedel Andrej Šifrer

Dušan Tomažič

**SLOVENAČKA
ETNIČKA MANJINA
U BOSNI I HERCEGOVINI**

**SLOVENSKA
ETNIČNA MANJŠINA
V BOSNI IN HERCEGOVINI**

*Dušan Tomažič * SLOVENSKA ETNIČNA MANJŠINA V BOSNI I HERCEGOVINI*

Društvo Slovencev Republike Srbije "TRIGLAV",
8000 Banja Luka, Omladinska 89; tel/fax +387 51 263 155;
e-mail: drustvo.slovencev.triglav@gmail.com; www.udruzenjetriglav.com